

Lopen seurakunta

Tilinpäätös 2025

Sisällys

I	Toimintakertomus	3
1	Yleiskatsaus.....	3
2	Hallinto	11
3	Henkilöstö	15
4	Ympäristö.....	17
5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
6	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....	23
7	Sisäinen valvonta	24
8	Talouden tunnusluvut	25
9	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	27
II	Talousarvion toteutuminen	28
1	Käyttötalouden toteutuminen.....	28
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	52
3	Investointiosan toteutuminen	54
4	Rahoitusosan toteutuminen	55
III	Tilinpäätöslaskelmat	56
1	Tuloslaskelma	56
2	Rahoituslaskelma	57
3	Tase	58
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	59
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	59
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	59
3	Tuloslaskelman liitetiedot	60
4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	61
5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	61
6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	62
7	Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot.....	63
8	Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset	64
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	72
VI	Luettelot ja selvitykset	74

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

2025 aikana seurakunnan toiminta on jatkunut monipuolisena ja laadukkaana. Vuonna 2025 ja aiempina vuosina on yhtäältä jatkettu perinteisiä toimintatapoja kuten jumalanpalveluselämää, kinkereitä ja eri työmuotojen kerho- ja retkitoimintaa, ja toisaalta kehitetty paljon uutta. Seurakunta on osallistunut toritapahtumiin, kehittänyt auttamista ja järjestänyt paljon erilaisia kohtaamisen mahdollisuuksia kuten pyhäinpäivän avoimia ovia. Viimeisen parin vuoden aikana seurakuntalaiset ovat saaneet huomattavasti aiempaa enemmän mahdollisuuksia auttaa esimerkiksi tavara- ja rahankeräysten kautta. Striimaus on mahdollistanut osallistumista moneen tilaisuuteen ajasta ja paikasta riippumatta.

Kirkon peruskorjaus vaikutti vuoden 2025 toimintaan merkittävästi. Kirkko oli suljettuna tammikuun puolivälistä vuodenvaihteeseen saakka ja jumalanpalvelukset ym. pidettiin kappelissa. Toiminnan mukauttaminen ja peruskorjauksen hallinnointi kuormitti työyhteisöä.

Vuonna 2025 diakoninen auttaminen ja yleiseen epävarmuuteen vastaaminen on korostunut. Julkisten tukien leikkaaminen on lisännyt diakonia-asiakkaiden määrää. Seurakunta on pyrkinyt edistämään turvallisuudentunnetta konkreettisen avun ja keskustelujen myötä.

Kulunut vuosi oli kirkkovaltuuston toimintakauden kolmas ja kirkkoneuvoston ensimmäinen. Kirkkoherra ja talouspäällikkö arvioivat työntekijöiden ja luottamushenkilöiden välisen yhteistyön ja ilmapiirin jatkuneen erittäin hyvänä. Kirkon peruskorjauksen vuoksi kokouksia oli muita vuosia enemmän.

Taloudellisesti vuonna 2025 seurakunnan talous pysyi vakaana merkittävistä muutoksista huolimatta. Kirkon peruskorjaus käynnistyi, ja hanketta varten nostettiin pitkäaikainen laina. Lyhytaikaista lainaa tai sijoitusten purkua ei niihin varautumisesta huolimatta tarvittu, sillä myönnettyjä valtionrahoituksia ja keskusrahaston tukia haettiin maksettavaksi jo hankkeen edetessä. Metsätalouden odotettua suuremmat tulot vahvistivat kassatilannetta, vaikka kirkollisverotulot ja valtionrahoitus jäivät arvioitua pienemmiksi ja rahastomaksut kasvoivat. Helmikuussa solmittu uusi kirkon virka- ja työehtosopimus nosti seurakunnan palkkakustannuksia aiempien sopimusten tapaan.

Kokonaisuutena Lopen seurakunnan toimintavuoteen 2025 on syytä olla tyytyväinen. Arvioimme, että seurakunta onnistui palvelemaan loppilaisia hyvin.

Lopella 1.3.2026

Tuomas Hynynen, kirkkoherra

Arja Anttila, talouspäällikkö

Lopen seurakunnan strateginen suunnitelma

Hyväksytty kirkkovaltuustossa 18.4.2023

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Loppi on yhtäältä pitkien perinteiden maaseutupaikkakunta, ja toisaalta osa pääkaupunkiseudun työssäkäyntialuetta. Tämän päivän loppilaiseen elämäntapaan kuuluu laaja kirjo erilaisia vakaumuksia, arvoja ja elämäntapoja.

Lopen kunnan väkiluku oli vuoden 2023 alussa 7 749. Heistä kirkkoon kuului 5 541 eli 73,1 %. Valtuustokauden aikana Lopen seurakunnan jäsenmäärän ennustetaan pienenevän noin 440 hengellä ja Lopella asuvien kirkkoon kuulumisprosentin alle 70:en. Seurakunnan jäsenmäärän putoaminen selittyy kirkosta eroamisella, kastettujen määrän vähenemisellä sekä muuttoliikkeellä.

TOIMINTA-AJATUS

Lopen seurakuntalaiset elävät kristillistä uskoaan todeksi sekä seurakunnan organisoimassa toiminnassa, vapaaehtoistoiminnassa että omassa elämänpiirissään. Seurakunnassa järjestetty toiminta kannustaa seurakuntalaisia elämään uskoaan todeksi: kokoontumaan Jumalan sanan ja sakramenttien ääreen, kantamaan vastuuta luomakunnasta, toteuttamaan lähimmäisenrakkautta ja viemään sanoin ja teoin hyviä uutisia Jumalan rakkaudesta lähelle ja kauas.

ARVOT

- Pyhän kunnioitus ja rohkeus puhua kolmiyhteisestä Jumalasta
- Vastuu lähimmäisistä ja luomakunnasta, kohtuullisuus elämäntavoissa
- Oikeudenmukaisuus, avoimuus, tasapuolisuus, heikompien puolustaminen
- Armollisuus

PAINOPISTEET

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Kristinuskoon ja hengellisyyteen liittyvät asiat ja eri elämäntilanteisiin kuuluvat kysymykset ovat tärkeitä osia ihmisten elämää. Tavoitteena on, että jokainen voi löytää paikkansa Jumalan ja seurakunnan yhteydessä.

Toimenpiteet:

- a. Eri elämäntilanteissa olevat ihmiset huomioidaan seurakunnassa mahdollisimman hyvin

- b. Seurakunnassa puhutaan rohkeasti uskosta ja Jumalasta ja toimitaan rohkeasti hyvien asioiden edistämiseksi. Työntekijöitä ja vapaaehtoisia kannustetaan toiminnan kehittämiseen ja kokeiluihin. Työntekijät ja luottamushenkilöt toimivat niin, että seurakuntalaisten osallisuus toiminnan suunnitteluun, ohjaukseen ja toteuttamiseen vahvistuu.
- c. Toimitaan niin, että avun tarpeessa olevat henkilöt saavat seurakunnasta apua.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Seurakunta näkyy ja on läsnä Lopella eri viestintäkanavissa. Jokaisen työntekijän ja seurakuntalaisen tarina ja kokemus on arvokas ja kiinnostava. Viestintä ja someläsnäolo vahvistaa uskon ja jäsenyyden merkitystä myös niiden seurakuntalaisten kohdalla, jotka eivät aktiivisesti osallistu toimintaan, ja kutsuu kirkkoon kuulumattomia mukaan yhteyteen.

Toimenpiteet:

- a. Seurakunnan toiminnasta, päätöksenteosta ja uskosta viestitään paikallislehdissä, paikallisradiossa, sosiaalisessa mediassa ja suoraan eri kohderyhmille esimerkiksi esitteiden tai kirjeiden kautta.
- b. Työntekijät ja vapaaehtoiset ovat läsnä ja tavoitettavissa laajasti eri viestintäkanavissa ja sosiaalisessa mediassa.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Seurakunnan jäsenmäärän lasku ja kustannustason nousu aiheuttaa epävarmuutta ja säästöpaineita.

Toimenpiteet:

- a. Seurakunnan taloutta hoidetaan pitkäjänteisesti ja toimintakulut sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin. Henkilöstön määrää ja toimenkuvia arvioidaan erityisesti henkilövaihdosten yhteydessä.
- b. Kiinteistöt pidetään hyvässä kunnossa. Kirkon peruskorjaus toteutetaan kustannustehokkaasti.
- c. Toimintaa järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä kunnan, yhdistysten, kylätoimijoiden, yritysten ja muiden seurakuntien kanssa.
- d. Metsäsuunnitelman laatimisessa huomioidaan sekä metsän ympäristöarvot että taloudellinen arvo seurakunnalle.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Viime vuosina kirkossa on havahduttu entistä enemmän siihen, että luomakunnasta huolehtiminen on osa kirkon uskoa ja Jumalan palvelemista.

Toimenpiteet:

- a. Seurakunnan päätöksenteossa, toiminnassa, opetuksessa ja hankinnoissa minimoidaan haitallisia ympäristövaikutuksia.
- b. Seurakunnan päätöksenteossa, toiminnassa, opetuksessa ja hankinnoissa edistetään aktiivisesti ympäristön kunnioittamista ja suojelua.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Kristus on kutsunut kaikki ihmiset omikseen riippumatta ihmisen henkilökohtaisista ominaisuuksista. Seurakunnan tulee edistää Lopella sukupuoleen, ikään, rotuun, kieleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, vakaumukseen, asuinpaikkaan, varallisuuteen tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin liittyvää yhdenvertaisuutta.

Toimenpiteet:

- a. Seurakunnassa tunnistetaan ja pyritään poistamaan syrjiviä tai eriarvoistavia rakenteita, toimintatapoja ja ajattelumalleja.
- b. Toimintaa pyritään järjestämään eri puolilla Lopea, ei vain taajamissa. Etäosallistuminen mahdollistetaan niin laajasti kuin pystytään.
- c. Seurakunnan päätöksenteossa, toiminnassa, opetuksessa ja hankinnoissa edistetään aktiivisesti yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta.

Strategian seuranta

Lopen seurakunnan strategia on voimassa valtuustokauden 2023–2026. Strategiaa toteuttavat niin Lopen seurakunnan työntekijät, luottamushenkilöt kuin seurakunnan jäsenetkin. Toimintaa on suunniteltava siten, että se toteuttaa seurakunnan strategiaa.

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Suomen talouden toipuminen hidastui, koska kotimainen kysyntä pysyi heikkona. Vaikka kotitalouksien tulot kasvoivat, kulutus ei lisääntynyt, ja rakentamisen elpyminen odotti asuntomarkkinoiden piristymistä. Epävarmuus taloudessa ja maailmalla sai suomalaiset lykkäämään hankintoja. Työmarkkinoihin, geopoliittiseen tilanteeseen ja julkiseen talouteen liittyvä epävarmuus heikensi kuluttajien luottamusta pitkäkestoisesti, mikä lisäsi säästämistä reaalityulojen kasvusta huolimatta. Maailmantalouden riskit olivat edelleen merkittäviä. Kauppa- ja geopolitiikka vaikuttivat toisiinsa, ja vaikka Yhdysvaltojen tullipolitiikka tasaantui, uudet yllätykset olivat mahdollisia ja varjostivat kasvunäkymiä. (VM 18.12.2025)

Kuluneena vuonna inflaatio hidastui Suomessa alle 1,5 prosenttiin. Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 0,2 prosenttia vuonna 2025. Teollisuustuotanto lisääntyi, mutta rakentamisen kasvu oli kituliasta ja jäi alle edellisen vuoden tason. Kaupassa kehitys oli alkuvuonna heikkoa, mutta loppuvuonna tukku- ja vähittäiskauppa käänsivät volyymin kasvuun. Palveluista kasvoivat informaatio ja viestintä, kiinteistöalan toiminta sekä liike-elämää palvelevat toimialat, kun taas liikenteen toimialalla kehitys oli heikkoa huhti-kesäkuusta alkaen. Talouden odotetaan toipuvan vuodesta 2026 alkaen. (Tilastokeskus 14.1.2026; Suomen Pankki 19.12.2025; VM 18.12.2025)

Suomen talous elpyy maltillisesti vuonna 2026. Inflaatio pysyy kohtuullisena, työllisyys paranee ja kotitalouksien ostovoima vahvistuu palkankorotusten ja keventyneen ansiotuloverotuksen myötä, mikä kääntää yksityisen kulutuksen kasvuun. Investoinnit alkavat lisääntyä, erityisesti energiasiirtymän ja puolustushankintojen myötä, vaikka asuntorakentaminen toipuu hitaasti. Vienti kasvaa maailmankaupan kysynnän tahdissa, ja tuonti seuraa investointien mukana. Julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä, ja velkasuhde kasvaa rakenteellisten ongelmien ja heikon talouskasvun seurauksena. (Suomen Pankki 19.12.2025; VM 18.12.2025)

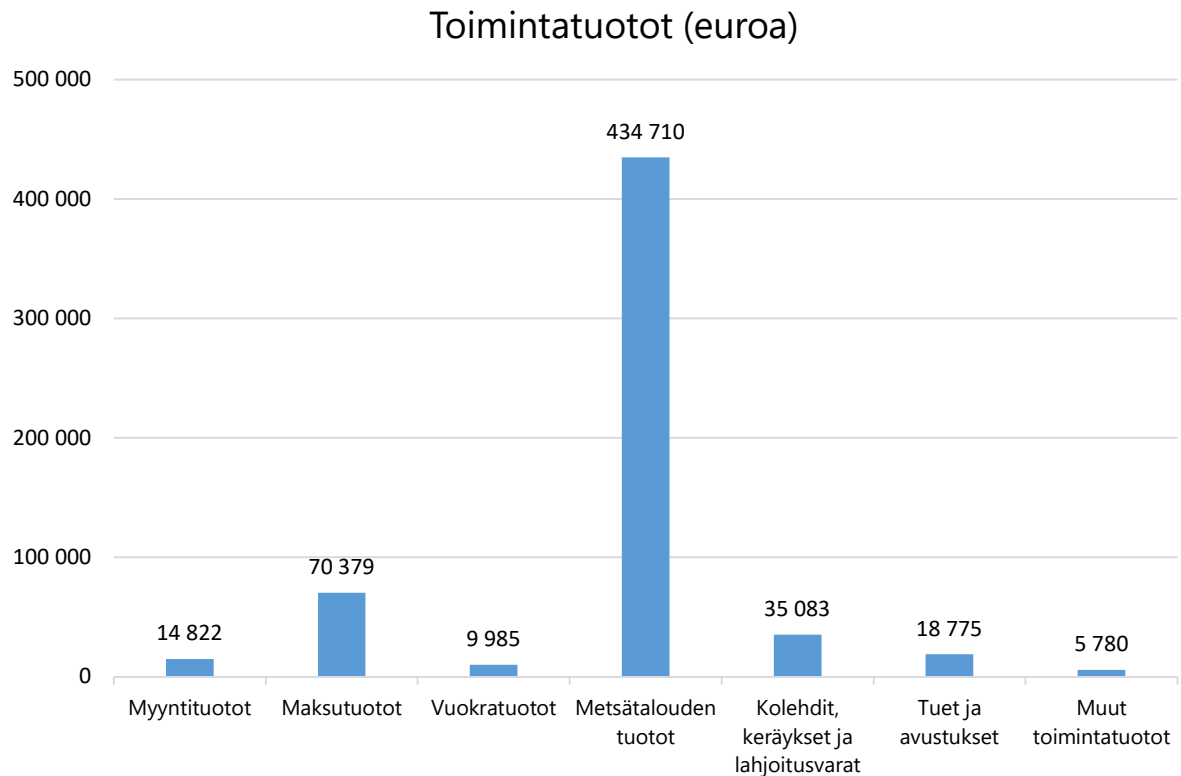
Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2025 yhteensä 1,059 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 5,0 miljoonalla eurolla (+0,5 %) vuodesta 2024.

Seurakunnan talous

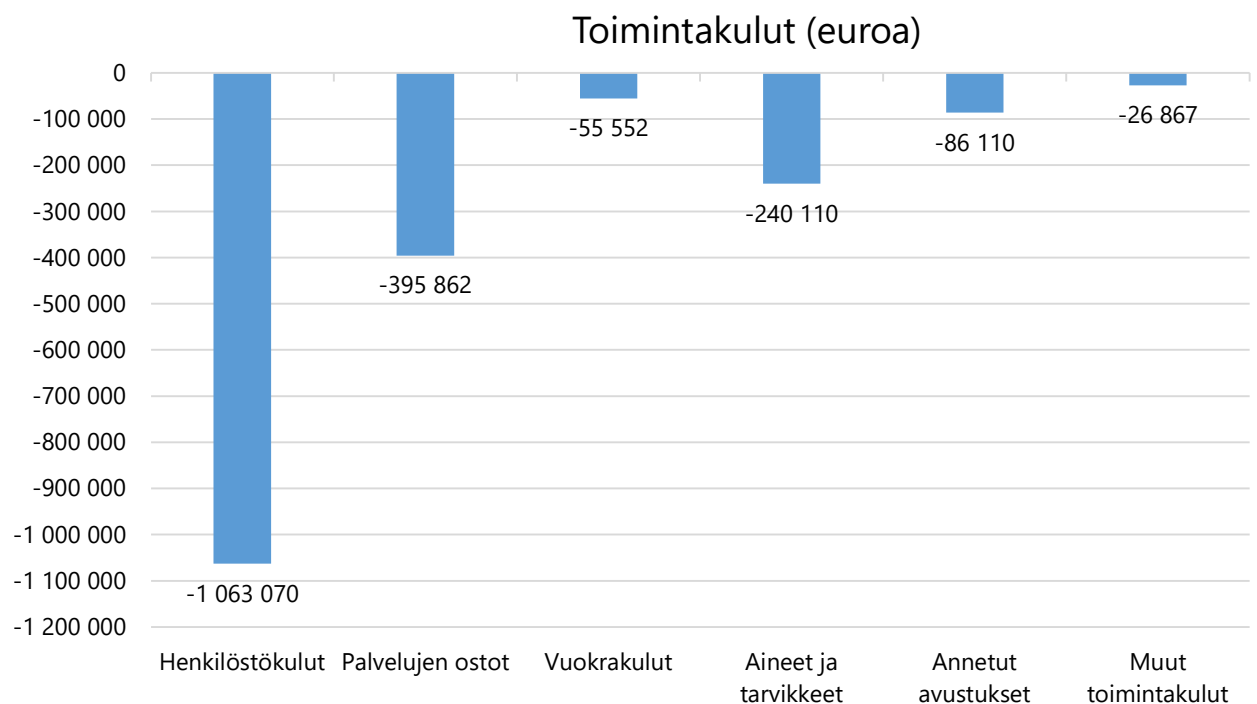
Lopen seurakunnan tilikauden tulos on 383 081,66 euroa ylijäämäinen.

Toimintatuotot olivat 589 534,42 euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 153 864,91 euroa. Toimintatuotoista metsätalouden tuotot kasvoivat 156 529 euroa, ja tukia ja avustuksia saatiin 12 963 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Myyntituotot puolestaan vähenivät 20 015 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Toimintakulut olivat 1 867 571,45 euroa, ja ne vähenivät edellisvuodesta yhteensä 87 157,61 euroa. Toimintakuluista palvelujen ostot vähenivät 57 895 euroa ja aine- ja tarvikekulut 29 108 euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 5 674 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Kirkollisverojen tuotto oli 1 794 896,72 euroa, mikä on 54 801,12 euroa (+3,1 %) enemmän kuin vuonna 2024. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 70 %. Valtionrahoitusta saatiin 150 961,32 euroa, mikä on 6,0 % kokonaistuloista. Verotuskuluja maksettiin 20 956 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 160 371 euroa. Verotuskulut pysyivät lähes ennallaan, kun taas rahastomaksut kasvoivat 23 371 euroa. Rahoitustuotot ja -kulut laskivat edellisvuoden 143 615 eurosta 3 207 euroon. Vuosikatetta kertyi 489 701 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 189 810 euroa. Seurakunnan rahavarat kasvoivat 479 650 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 1 957 600 euroa.

Kirkon peruskorjauksesta päätettiin vuonna 2024, ja työt alkoivat 15.1.2025. Hankkeelle myönnettiin 3 760 000 euron määräraha. Peruskorjausta varten seurakunta otti 1 700 000 euron lainan, jonka takaisinmaksuaika on 15 vuotta. Peruskorjauksen myötä virastotaloa ei välttämättä enää peruskorjata, vaan toiminta siirtyy aikanaan virastotalosta kirkkoon.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Seurakunnan taloudellinen tilanne keväällä 2026 on vakaalla pohjalla. Tulot ja menot ovat hallinnassa, ja seurakunnan kokoon nähden merkittävä kirkon peruskorjaushanke on edennyt pitkälle, muutaman osa-alueen ollessa vielä kesken. Kassavarat ovat kuitenkin rajalliset, joten sijoitusvaroja tai muita likvidejä varoja voidaan tarvittaessa joutua käyttämään tulevaisuuden hankkeissa. Tulevaisuudessa on odotettavissa kirkon kellotornin katteen ja ukkossuojauksen korjaus vuonna 2026 sekä myöhemmin vanhan kirkon pärekaton ja lahovaurioiden korjaus. Seurakunta jatkaa myös järkevää säästöjen tekemistä, muun muassa jo sovittua leirikeskusyhteistyötä Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kanssa, jonka odotetaan tukevan talouden vakautta tulevaisuudessa.

Seurakunnan jäsenmäärä laskee tasaisesti, ja kehityksen arvioidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Työllisyystilanteen paraneminen tukee verotulojen maltillista kasvua lähivuosina, mutta inflaation hidastuminen vaimentaa nimellistä nousua. Pitkällä aikavälillä verotulojen kasvu ei todennäköisesti riitä kattamaan kustannustason nousua, vaan seurakunnan tulee sopeuttaa toimintansa verotulojen kehitykseen.

Uusi metsäsuunnitelma valmistui vuonna 2025 ja se laadittiin ajatuksella, että seurakunnan metsät voidaan jatkossakin hyödyntää talousmetsäkäytössä. Metsäsuunnitelman myötä puunmyyntitulot vähenevät ja hoitokustannukset kasvavat muutaman lähivuoden aikana. Näihin sekä muihin tuleviin taloushaasteisiin varauduttiin säilyttämällä Lopen seurakunnan veroprosentti 1,75 prosentissa vuodelle 2026. Veroprosentin tasolla varaudutaan myös kirkon peruskorjauksesta aiheutuviin lainanhoito-, korko- ja poistokustannuksiin. Nykyinen veroprosentti on sopiva ja riittävä kattamaan sekä toiminnan että investointitarpeet, mikäli toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä poikkeuksia.

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Lopen seurakunnassa kriisiytyvän seurakunnan mittareista henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli ensimmäistä kertaa nouseva. Muut mittarit eivät toteutuneet, ja seurakunnan talous sekä toiminta säilyvät edelleen vakaalla pohjalla.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2025	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Ei ongelmia tai puutteita.	Ei tarvetta toimenpiteille.
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2 000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvyn toimintakulttuuri	Ei puutteita tai laiminlyöntejä. Jäsenmäärän lasku alle 15 % ja jäsenmäärä yli 2 000 jäsentä. Joustava ja uusiutuva toimintakulttuuri.	Ei tarvetta toimenpiteille.
3. Johtaminen seurakunnassa • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Strategiset linjaukset tehty. Johtamisen heikkouksiin ja operatiivisen johdon pitkäaikaisiin ongelmiin puututtu. Yhteistyö vireää ja aktiivista joka suuntaan.	Ei tarvetta toimenpiteille.
4. Seurakunnan henkilöstö • Henkilöstön määrä	20	Ei tarvetta toimenpiteille.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mit- tarit	TP 2025	Toimenpiteet tilanteen kor- jaa- miseksi/arvio
1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahtena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 383 081,66 euroa ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti 1,75.	Ei tarvetta toimenpiteille.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä -luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 1 655 759,17 euroa.	Ei tarvetta toimenpiteille
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 139 päivää.	Maksuvalmius on yli 90 päivää.
4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.	Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista oli nouseva (ensimmäinen vuosi).	Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista ei kasva.

2 Hallinto

Lopen seurakunnan hallinto-organisaatioon kuuluu kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto, johtavat viranhaltijat sekä tilintarkastaja. Johtokunta tai toimikunta ei ole. Kirkkoneuvosto perustaa lisäksi tarvittavat työryhmät toimikautensa ajaksi. Työryhmät valmistelevat asioita, mutta eivät tee hallinnollisia päätöksiä.

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajana toimi Outi Sirola ja varapuheenjohtajana Tiia Hervalo. Sihteerinä toimivat talouspäälliköt Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025) ja Arja Anttila (9.7.-31.12.2025). Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kokouksiin on voinut osallistua etäyhteyksin (Teams) ja kokouksia on voinut seurata Facebookin ja YouTubeen kautta.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Arola Otto
Auvinen Minttu
Hatakka Jarno
Hervala Tiia (varapuheenjohtaja)
Hopearuoho Sirpa
Kairi Sari
Kenttämies Teppo
Knuuti Anne
Kuusemo Jari
Leino Maria
Levoniemi Jonna
Lukana Anne
Niemi Arja
Nisula Niina
Pirttilä Satu
Saranen Silja
Sirola Outi (puheenjohtaja)
Siivonen Johanna
Tuure Juhani

Kirkkovaltuuston kokouksiin osallistuivat nuorten vaikuttajaryhmän jäsenenä keväällä 2025 Onni Tuominen ja syksyllä 2025 Emilia Korhonen ja Stella Tikkanen.

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asiat.

Tammikuun kokouksessa kirkkovaltuusto valitsi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kirkkoneuvoston jäsenet ja varajäsenet.

Toukokuun kokouksessa kirkkovaltuusto valtuutti neuvoston hyväksymään metsäsuunnitelman, keskusteli Läyliäisten palveluaseman myynnistä ja päivitti hallintosääntöä.

Marraskuun kokouksessa kirkkovaltuusto hyväksyi kiinteistöstrategian, myönsi kirkkotekstiileille määrärahan ja hyväksyi veroprosentin vuodelle 2026.

Joulukuun kokouksessa kirkkovaltuusto hyväksyi poistosuunnitelman muutoksen, poistoaikojen tarkistamisen ja kertapoistot sekä toimintasuunnitelman vuodelle 2026 ja talousarvion 2026–2028.

Aloitteet 2025

Kirkkovaltuustossa tehtiin vuoden 2025 aikana kaksi aloitetta.

Tammikuun valtuustossa Anne Knuuti teki aloitteen Lopen kirkon peruskorjaustyöryhmän perustamisesta tai peruskorjauksen suunnitteluryhmän toimen-

kuvan muuttamisesta toteutusvaiheen peruskorjaustyöryhmäksi. Kirkkoneuvosto vastasi aloitteeseen keväällä 2025 ja kirkkovaltuusto merkitsi vastauksen tiedokseen toukokuussa 2025.

Toukokuun valtuustossa Sari Kairi teki kirkkovaltuustoaloitteen koskien kevyemmän hoidon alueiden suunnittelua hautausmailla. Kirkkoneuvosto vastasi aloitteeseen syyskuussa 2025 ja kirkkovaltuusto merkitsi vastauksen tiedokseen marraskuussa 2025.

Vuoden 2025 päättyessä ei ollut keskeneräisiä valtuustoaloitteita.

KIRKKONEUVOSTO

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Kokoukset pidettiin pääsääntöisesti varapuheenjohtajan johdolla.

Kirkkoneuvoston kokoukset on pidetty ns. hybridikokouksina eli kokouksiin on voinut osallistua paikan päällä ja etäyhteyksin Teamsin kautta.

Vuoden aikana kirkkoneuvosto teki myös yhden päätöksen sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Kirkkoneuvosto 2025

	Henkilökohtainen varajäsen
Tuomas Hynynen kirkkoherra	
Juhani Tuure, varapuheenjohtaja	Jaakko Pankakoski
Otto Arola	Marko Leino
Jarno Hatakka	Anne Lukana
Sirpa Hopearuoho	Minttu Auvinen
Jari Kuusemo	Teppo Kenttämies
Jonna Levoniemi	Silja Saranen
Niina Nisula	Maria Leino
Johanna Siivonen	Arja Niemi

Kirkkoneuvoston toisena esittelijänä ja sihteerinä toimivat talouspäälliköt Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025) ja Arja Anttila (9.7.-31.12.2025). Lisäksi kirkkoneuvostossa läsnäolo- ja puheoikeutettuja olivat kirkkovaltuuston puheenjohtaja Outi Siirola ja varapuheenjohtaja Tiia Hervalo. Nuorten vaikuttajaryhmän edustajille Onni Tuomiselle, Emilia Korhoselle ja Stella Tikkaselle myönnettiin kokouskohtaiset läsnäolo- ja puheoikeudet.

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuuston päättämät asiat ja huolehtinut niiden täytäntöönpanosta. Lisäksi kirkkoneuvosto on käsitellyt ja hyväksynyt henkilöstön kehittämissuunnitelman ja huolehtinut vuoden aikana useista rekrytoinneista.

Tammikuussa kirkkoneuvosto hyväksyi lainan ottamisen kirkon peruskorjausta varten. Maaliskuussa kirkkoneuvosto hyväksyi yhteistyösopimuksen Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kanssa Kesijärven leirikeskuksen toiminnasta. Huhtikuun ensimmäisessä kokouksessaan kirkkoneuvosto päätti kirkon peruskorjauksen lisätöiden hyväksymisprosessista. Huhtikuun toisessa kokouksessaan kirkkoneuvosto hyväksyi kirkon valaisinkorjauksesta saadun tarjouksen ja päätti toteuttaa ruokajaon kuusi kertaa kalenterivuoden 2025 aikana.

Elokuussa kirkkoneuvosto hyväksyi uuden metsäsuunnitelman ja päätti, että kirkon peruskorjaushankkeeseen varattua määrärahaa voidaan käyttää salamasuojauksen uusimiseen, pihavalaisinten kaapeloinnin uusimiseen ja LE-paikojen rakentamisen lisäkustannuksiin. Syyskuussa kirkkoneuvosto päätti metsien uudistamistöistä ja hakkuista, seurakunnan toimitilojen nimeämisestä, kirkon peruskorjaukseen liittyvästä erillisestä av-urakasta ja alttaritaulujen konservoinnista. Syyskuussa kirkkoneuvosto päätti myös hyväksyä seurakunnan kiinteistöstrategian.

Lokakuussa kirkkoneuvosto hyväksyi kirkkotekstiilihankinnan ja päätti myöntää sille määrärahan. Marraskuussa kirkkoneuvosto hyväksyi Lopen seurakunnan ympäristöohjelman, ympäristökasvatussuunnitelman ja ympäristöviestintäsuunnitelman, Lopen seurakunnan matkustussäännön sekä toimitilojen vuokrauksen periaatteet ja hinnaston ja toimintaan osallistumisen hinnaston.

Kirkkoneuvoston alaiset työryhmät

Kirkkoneuvosto perusti 27.1.2025 neuvoston kaksivuotiskaudelle seuraavat työryhmät:

- Kiinteistötyöryhmä
- Hautausmaatyöryhmä
- Kirkon peruskorjaustyöryhmä
- Valmiustoimikunta
- Historiatyöryhmä
- Viestintätyöryhmä
- Yhdenvertaisuustyöryhmä
- Ympäristötyöryhmä

Tilintarkastusyhteisö 2023–2026

KPMG oy Ab, päävastuullinen tilintarkastaja JHT, HT Martin Slotte.

3 Henkilöstö

Henkilöstön määrä

Henkilöstön määrä	Määre	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Muutos (%)
Määräaikaiset	lkm	4	2	-100,0
Vakituiset	lkm	14	15	6,7
Kokoaikaiset	lkm	18	17	-5,9
Osa-aikaiset	lkm		1	100,0
Virkasuhteiset	lkm	8	7	-14,3
Työsuhteiset	lkm	10	10	0,0
Esimiestehtävissä olevat	lkm	4	4	0,0
Tukityöllistetyt	lkm			0,0

Henkilöstön sukupuolijakauma

Henkilöstön sukupuoli	Määre	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Muutos (%)
Nainen	lkm	17	17	0,0
Mies	lkm	3	3	0,0

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on 45,85 vuotta. Keski-ikä nousi hiukan vuodesta 2024.

Henkilöstön ikäjakauma	Määre	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Muutos (%)
25–29-vuotiaat	lkm	2	2	0,0
30–34-vuotiaat	lkm	1		0,0
35–39-vuotiaat	lkm	3	4	25,0
40–44-vuotiaat	lkm	5	3	-66,7
45–49-vuotiaat	lkm	2	3	33,3
50–54-vuotiaat	lkm	4	3	-33,3
55–59-vuotiaat	lkm	2	4	50,0
60–64-vuotiaat	lkm	1	1	0,0

Henkilöstö työaloittain

Henkilöstön määrä työaloittain	Määre	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Muutos (%)
Seurakuntapapisto	lkm	4	4	0,0
Kirkkomuusikot	lkm	1	1	0,0
Diakoniatyöntekijät	lkm	1	1	0,0
Nuorisotyöntekijät	lkm	3	2	-50,0
Varhaiskasvatuksen työntekijät	lkm	3	4	25,0
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	lkm	2	2	0,0
Hautausmaatyöntekijät	lkm	1	1	0,0
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	lkm	4	4	0,0
Muut työntekijät	lkm	1	1	0,0
Henkilöstön lukumäärä	lkm	20	20	0,0

Henkilöstökulut

Palkka- ja henkilöstökustannukset	Määre	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Muutos (%)
Palkkakustannukset	€	923 457	905 202	-2,0
Henkilöstökustannukset (muut)	€	207 815	212 877	2,4
Henkilötyövuoden hinta	€	49 108	47 963	-2,4
Työpaikkaruokailu	€	1 210	1 580	23,5
Henkilökunnan muistaminen, palkitseminen	€	4 234	4 924	14,0

Henkilöstön koulutus

Kirkkoneuvosto hyväksyy vuosittain henkilöstön kehittämissuunnitelman. Suunnitellut koulutukset toteutuivat pääsääntöisesti, minkä lisäksi pitkin vuotta tuli jonkin verran koulutustarpeita ohi koulutussuunnitelman.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä oli 424 päivää, kun määrä vuonna 2024 oli 161 päivää. Sairauspoissaolot ovat nousseet merkittävästi. Henkilöstön työterveyshuollosta oli sopimus Mehiläinen oyj kanssa vuonna 2025.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle järjestettiin virkistysretki Poriin ja yhteinen joululounastilaisuus. Liikunta- ja kulttuurietu oli 204 euroa vuodessa per henkilö.

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

	Määre	2023	2024	2025
Henkilöstökulut	€	-1 030 895	-1 057 396	-1 063 070
Verotulot	€	1 667 651	1 740 095	1 794 897
Henkilöstökulujen osuus verotuloista	%	-61,82 %	-60,77 %	-59,23 %

4 Ympäristö

Ympäristötyö

Vastuuhenkilö: ympäristövastaava Varpu Takatalo

Toiminta-ajatus

Lopen seurakunnan strategian mukaisesti luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa. Suomen evankelisluterilainen kirkko sitoutuu kansalliseen ja kansainväliseen työhön ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Tavoitteena on hiili-neutraali kirkko vuonna 2030.

Ympäristönäkökulma huomioidaan kaikissa seurakunnan hankinnoissa ja toiminnoissa.

Ympäristötyöllä ei ole omaa kustannuspaikkaa, vaan esitettävät toimenpiteet kirjataan niille kustannuspaikoille, joille ne luontevimmin kuuluvat. Mikäli jokin toimenpide ei kuulu mihinkään yksittäiseen kustannuspaikkaan, kulut kirjataan Yleishallintoon.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Kirkkoneuvoston asettama ympäristötyöryhmä keskustelee ja valmistelee toimenpiteitä kirkkoneuvoston päätettäväksi tai suoraan työntekijöiden toteutettavaksi.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Lopen seurakunnalle on myönnetty Kirkon ympäristödiplomi vuosille 2021–2025. Uuden diplomin hakua alettiin valmistella keväällä 2025 ja diplomi auditointiin lokakuussa 2025. Uuden diplomin hakuprosessissa päivitettiin seurakunnan jätehuoltosuunnitelma, hautausmaan hoitosuunnitelma, kiinteistöstrategia, ympäristökasvatussuunnitelma ja matkustussääntö, sekä laadittiin ympäristöviestintäsuunnitelma.

Seurakunnan uusi metsäsuunnitelma 2025–2034 hyväksyttiin kirkkoneuvostossa 19.8.2025.

Seurakunnan tilojen sähkö ja kaukolämpö on uusiutuvaa ja ympäristömerkittyä. Peruskorjauksen yhteydessä kirkon lämmitysjärjestelmä uusittiin energia-
tehokkaammaksi.

Jätteet on lajiteltu jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Eri kiinteistöissä kerätään niitä jätelajeja, joita kerätään Lopen alueella.

Ympäristömerkittyjen tuotteiden, Reilun kaupan tuotteiden, lähituotteiden, ym. vastuullisten tuotteiden suosimista on jatkettu kaikessa toiminnassa ja hankinnoissa, voimassa olevan hankintaohjeen mukaisesti.

Seurakunnan kaikkea työtä tehtiin edelleen osin etänä, etäkokouksin ja striimattuna, jolloin ympäristövaikutus näkyy yksityisautoilussa.

Ympäristökasvatus ja ympäristötietoisuuden lisääminen toteutuivat käytännössä seurakunnan tilaisuuksissa, kerhoissa, tapahtumissa ja viestinnässä.

Kirkko on sitoutunut Agenda 2030 ja Hiilineutraali kirkko 2030 ympäristöohjelmiin. Ympäristötyö seuraa ohjelmien tavoitteita ja toteutumista. Ympäristövästava osallistui kirkon ympäristö- ja ilmastokoulutuksiin. Yksittäisen seurakunnan fossiilivapautta mittaavaa kriteeristöä ei lähdetty vielä selvittämään.

Ympäristötyöryhmä kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana. Työryhmä osallistui myös hautausmaan kevyemmän hoidon alueiden katselmukseen hautausmaatyöryhmän kanssa.

Ympäristövaikutuksia arvioitiin hallinnossa.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Osa seurakunnan tapahtumista ja tilaisuuksista toteutettiin ympäristöteemalla. Paikan päällä tai striimin kautta pääsi osallistumaan mm. Kylvönsiunaamiseen, Luomakunnan sunnuntain messuun, Sadonkorjuun kiitospyhään ja Metsäkirkkoon. Viisivuotiaille ja perheille oli Kesijärvellä seikkailupäivä lähiluontoteemalla. Kotailtoja vietettiin Isokorkean kodalla. Lisäksi osallistuttiin Loppijärven soutelu ja Poronpolku -tapahtumiin erityisesti ympäristökasvatusteemoilla.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Ympäristötyöstä ja ympäristötapahtumista viestittiin enimmäkseen sosiaalisessa mediassa ja toimipisteissä. Ympäristötyöllä on oma osio seurakunnan verkkosivuilla.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Seurakunnan hankintaohje ohjaa työntekijöitä ympäristöystävällisiin ja kestäviin hankintoihin.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Ympäristönsuojelu ja luomakunnan kunnioitus ovat osana kaikessa seurakunnan toiminnassa. Jokainen työmuoto arvioi tätä kohtaa omissa toimintakertomuksissaan. Ympäristötyö seuraa strategian toteutumista. Yleisesti ympäristöarvot koetaan tärkeiksi koko työyhteisössä.

5. Seurakunta on monimuotoinen

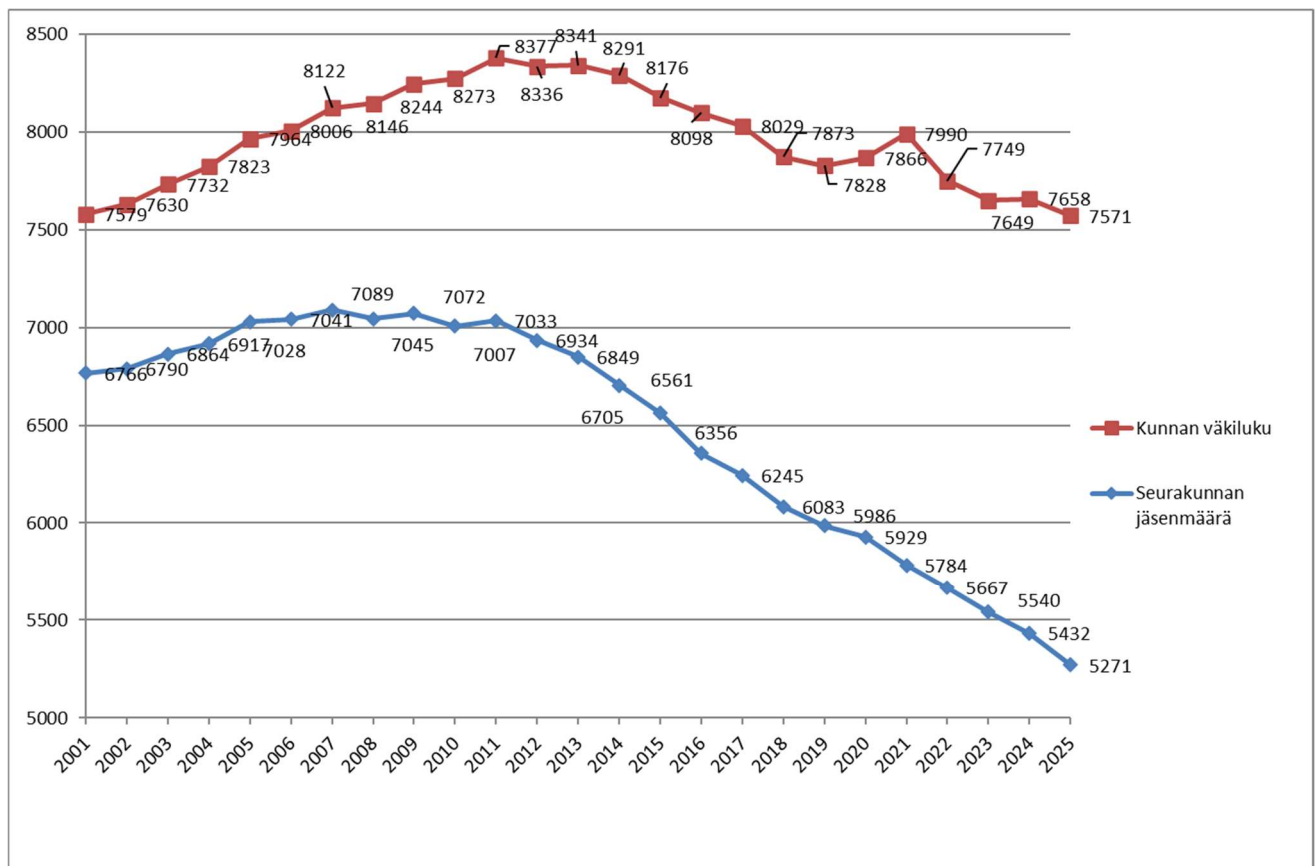
Kesijärven leirikirkkoon kulkua parannettiin osin esteettömäksi. Rippikoulut, leirit ja virkistäytymispäivät Kesijärvellä ovat luontevia tapahtumia nauttia lähiluonnosta ja luonnossa hiljentymisestä.

Talousarvion toteutuminen: Ei merkittäviä poikkeamia.

5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Lopen seurakunnan taloudellisen tilanteen arvioidaan heikkenevän seuraavan viiden vuoden aikana. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti kääntyvän laskuun 2030-luvulle tultaessa. Seurakunnan jäsenmäärän arvioidaan vähenevän vuosien 2025–2040 välillä noin 21,4 prosenttia. Koko kirkon tasolla jäsenmäärän lasku samalla ajanjaksolla on noin 18,8 prosenttia. Lopen seurakunnan jäsenmäärä vähenee hieman keskimääräistä nopeammin. Myös Lopen kunnan väkiluku on laskussa, eikä väestökehitys siten tue seurakunnan jäsenmäärän myönteistä kehitystä.

Lopen kunnan väkiluvun ja seurakunnan jäsenmäärän kehitys 2000-luvulla kalenterivuoden viimeisenä päivänä:

Vuoteen 2011 saakka seurakunnan kannalta myönteinen muuttoliike ja korkea syntyvyys kompensoivat kirkosta eroamisen vaikutusta. Vuoden 2010 jälkeen kirkosta eroaminen on Lopella ollut aiempaa vilkkaampaa, syntyvyys on kääntynyt laskuun ja muuttoliike on kääntynyt Lopen seurakunnan kannalta kielteiseksi.

Nopeimmin Lopen seurakunnan jäsenmäärä putosi 205 hengellä (3,1 %) vuonna 2016. Vuoden 2025 jäsenmäärän pudotus oli melkein yhtä suuri, 3,0 % seurakunnan jäsenistä.

Seurakuntien jäsenmäärä kehittyy suurimmaksi osaksi yleisten valtakunnallisten trendien mukaisesti. Esimerkiksi kaupungeissa kirkkoon kuulumisen on maaseutua vähäisempää. Yksittäinen paikallinen seurakunta voi kirkkoherran arvion mukaan toiminnallaan vaikuttaa jäsenmäärän kehitykseen erittäin vähän. Valtakunnalliset ja paikalliset eropiikit voivat kuitenkin yksittäisinä vuosina vaikuttaa merkittävästi seurakuntien jäsenmäärään.

Matala syntyvyys (kastettujen määrä) suhteessa kuolleitten määrään, kirkosta eroaminen sekä seurakunnan kannalta negatiivinen muuttoliike pienentävät edelleen merkittävästi Lopen seurakunnan jäsenmäärää.

Näkyvissä ei ole mitään sellaista tekijää, joka pysäyttäisi kirkkoon kuuluvien prosenttiosuuden putoamisen Suomessa ja Lopella. Moniarvoistuminen, kulttuurien ja uskontojen moninaistuminen ja kirkkoon kuulumisen hinta verojen muodossa vaikuttavat kirkon jäsenmäärän pienenemiseen Lopella hieman valtakunnallista vauhtia hitaammin.

Seurakunnan jäsenmäärän kehitykseen vaikuttaa kolme eri tekijää. Näiden vaikutus Lopen seurakunnan jäsenmäärään on kuvattu seuraavassa taulukossa.

- seurakuntaan kasteessa liittyneiden (0-vuotiaiden) määrä suhteessa kuolleiden määrään
- kirkkoon liittyneiden määrä suhteessa kirkosta eronneiden määrään
- seurakuntaan muuttaneiden määrä suhteessa seurakunnasta poismuuttaneiden määrään.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lopen srk:n väkiluku 31.12.	6705	6 561	6 356	6 245	6083	5 986	5 929	5 784	5667	5 540	5 432	5 271
Kunnan väkiluku 31.12.	8291	8 176	8 098	8 029	7873	7 828	7 855	7990	7749	7 649	7 658	7 571
Kirkkoon kuulumis-% /Loppi	80,9	80,2	78,5	77,8	77,3	76,7	75,4	72,4	73,1	72,4	70,9	69,6
Kirkkoon kuulumis-% /Suomi	73,7	72,9	71,8	70,9	69,7	68,6	67,6	66,5	65,1	63,5	62,2	61,1
Lopen kuntaan syntyneet*	91	64	65	83	41	51	46	63	52	47	48	50
Lopen seurakuntaan kastetut*	66	53	49	69	39	36	32	50	45	40	30	40
kuolleet Lopen srkn jäsenet	78	67	75	57	75	75	69	82	85	90	82	81
kastetut - kuolleet	-12	-14	-26	12	-36	-39	-37	-32	-40	-50	-52	-41
Seurakuntaan muuttaneet	234	251	255	226	230	241	297	219	258	202	229	189
Seurakunnasta poismuuttaneet	290	325	339	311	312	254	284	288	294	228	257	267
Muuttoliikkeen vaikutus srkn jäsenmäärään	-56	-74	-84	-85	-82	-13	13	-69	-36	-26	-28	-78
Muuttoliikkeen vaikutus Lopen kunnan väkilukuun	-67	-88	-76	-87	-109	-14	47	-32	-4	8	-12	-48
Kirkkoon liittyneet /Lopen srk	8	14	20	14	19	9	21	14	17	30	28	30
Kirkosta eronneet /Lopen srk	100	67	92	52	63	54	54	58	52	73	53	60
Liittymisen ja eroamisen vaikutus Lopen srk:ssa	-92	-53	-72	-38	-44	-45	-33	-44	-35	-43	-25	-30

* Luvuista ei kannata laskea prosenttia, koska loppuvuodesta syntyneiden syntymä ja kaste tilastoituvat usein eri kalenterivuosille, ja kastettujen määrä sisältää vuosittain joitakin isompien lasten, rippikouluikäisten ja aikuisten kasteita. On kuitenkin selvää, että kastettujen

osuus syntyneistä laskee vähitellen ja vuonna 2024 kastettujen osuus syntyneistä on ollut poikkeuksellisen pieni. v. 2022 alkaen kastettujen määrä sisältää myös 0-vuotiaana liittyneet. Lähde: www.kirkontilastot.fi ja StatFin -tietokanta, väestömuutosten ennakkotiedot alueittain

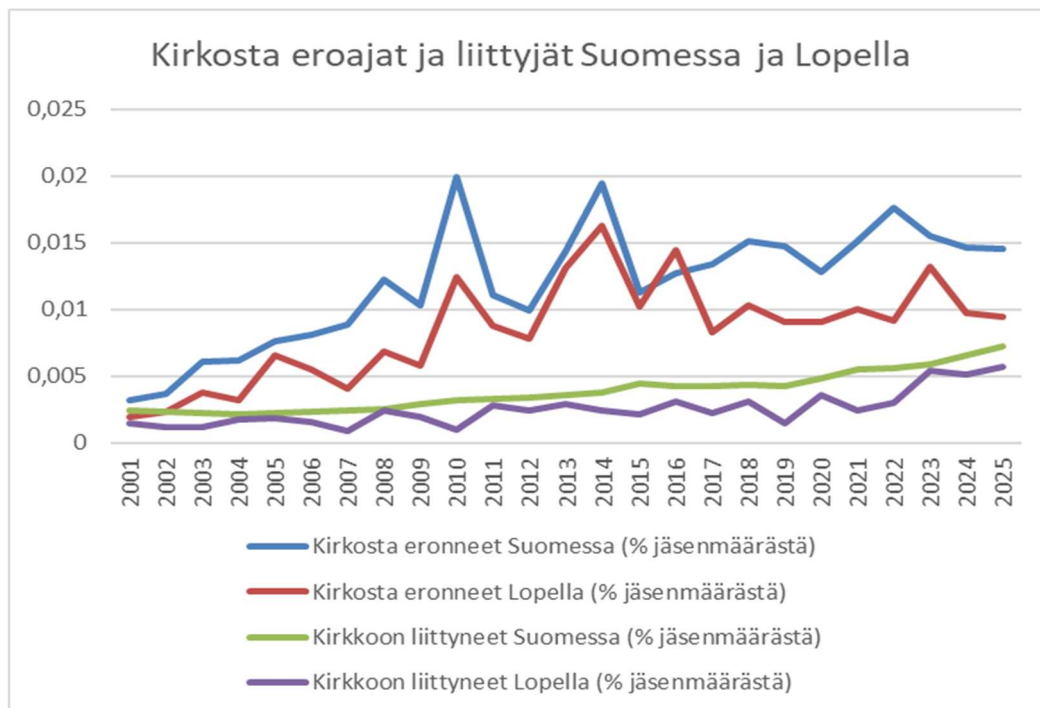
Lopen seurakunnassa kirkosta eronneiden osuus jäsenmäärästä mukailee valtakunnallisia trendejä.

Alla oleva kuvaaja osoittaa, että Lopella kirkosta eronneita (punainen eli toiseksi ylin viiva) on yhtä poikkeusvuotta lukuun ottamatta vähemmän kuin valtakunnallisesti keskimäärin (sininen, ylin viiva).

Myös kirkkoon liittyviä on Lopella (violetti, alin viiva) vähemmän kuin valtakunnallisesti keskimäärin (vihreä, toiseksi alin viiva).

Koko maan keskiarvoa vähäisempi liittyjien ja eroajien määrä johtuneee väestörakenteesta: kunnan maaseutumaisuudesta ja perinteisiä arvoja edustavien ihmisten suuremmasta osuudesta. Seurakunnan toiminnalla lienee vain vähäinen vaikutus eroajien määrään, lukuun ottamatta paikallisia kriisejä.

Vuonna 2023 kirkosta eroamiseen saattoi jonkin verran vaikuttaa kirkkoneuvoston päätös sallia liputukset muilla kuin Suomen lipulla, ja tätä seurannut kirkkoherran päättämä sateenkaariliputus yhdenvertaisuustapahtuman yhteydessä. Sateenkaariliputuksen ja siitä käydyn keskustelun vaikutus eroamiseen lienee seurakunnan saaman palautteen ja eroamisten ajankohtien perusteella muutamasta korkeintaan pariin kymmeneen henkilöön. Toisaalta yhdenvertaisuuden puolesta puhuminen ja diakonisen avun lisääminen on voinut myös vaikuttaa jonkin verran kirkkoon liittymiseen.

Vuosina 2023–2025 kirkkoon liittyneiden määrä Lopella on ollut lukumääräisesti suurinta 2000-luvun aikana. Vuosina 2021–2022 Lopella kirkkoon liittyi keskimäärin 13,9 henkilöä vuodessa. Tähän suhteutettuna 28–30 liittyjää v. 2023–2025 ovat huomattavan suuria määriä.

Eroajien ja liittyjien määrä ovat kehittyneet samaan suuntaan myös valtakunnallisesti, mikä heijastanee yhtäältä sitä, että ihmiset hakevat jäsenyydestä turvaa epävarmoina aikoina, ja toisaalta sitä, että parinkymmenen vuoden aikana eroajia on ollut niin paljon, että potentiaalisia liittyjiä on huomattavasti aiempia vuosia enemmän.

Jäsenennuste

Kirkkohallituksen laatimassa jäsenennusteessa Lopen seurakunnan jäsenmäärän laskun odotetaan hidastuvan. Ennusteessa seurakunnan jäsenmäärän odotetaan alittavan 5 000 jäsenen rajan vuoden 2029 aikana.

Vuosi	Ennustettu jäsenmäärä vuoden lopussa	Muutos	Muutos%
2026	5 242	-114	-2,14 %
2027	5 152	-90	-1,69 %
2028	5 064	-90	-1,72 %
2029	4 979	-88	-1,71 %
2030	4 895	-85	-1,68 %
2031	4 815	-84	-1,69 %
2032	4 740	-80	-1,63 %
2033	4 667	-75	-1,56 %
2034	4 601	-73	-1,54 %
2035	4 534	-66	-1,41 %
2036	4 468	-67	-1,46 %
2037	4 405	-66	-1,46 %
2038	4 340	-63	-1,41 %
2039	4 275	-65	-1,48 %
2040	4 211	-65	-1,50 %

lähde: www.kirkontilastot.fi

6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Strategiset riskit

Epävakaa maailmantilanne vaikuttaa ja tulee vaikuttamaan Suomen geopoliittiseen asemaan.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisia riskejä ovat muun muassa henkilöstön osaaminen, saatavuus sekä sitoutuminen, tietojärjestelmien toimivuus, tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät riskit, valtiovallan toimet ja lainsäädännön muutokset, kunnan väestörakenne ja rakennusten paloturvallisuus.

Digitalisaation eteneminen kiihtyy, mikä edellyttää tietosuojan ja -turvaan liittyvien asioiden hallinnan ja valvonnan tehostamista.

Taloudelliset riskit

Seurakunnan suurimpia taloudellisia riskejä ovat jäsenmäärän aleneminen ja jäsenistön ikärakenne sekä niiden myötä tapahtuva verotulopohjan heikkeneminen. Mahdollisten laajahkojen kiinteistötarpeiden rahoituksellinen kattaminen ja vuosikatteen riittäminen siihen voi olla tulevaisuudessa haastavaa.

Toinen merkittävä taloudellinen riski liittyy kirkon lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien rahoituspohjan muutoksiin tulevaisuudessa.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Kiinteistöt: Seurakunnan kiinteistöihin on tehty palotarkastuksia, kameravalvontaa on uusittu ja sähköön määräaikaistarkastuksessa ilmitulleita puutteita on korjattu.
- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Mehiläinen oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset: Lopen seurakunta nosti 1,7 miljoonaa euroa lainaa vuonna 2025. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston hyväksymän rahavarojen sijoitussuunnitelman mukaan Nordea Privaten kautta kohteisiin, joissa riskit ovat kohtuulliset, eli osakepaino pyritään pitämään n. 50 prosentissa.
- Tietohallinto ja tietosuoja ja -turva: Lopen seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Tampereen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain

silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämättöntä. Seurakunnan tietosuojaselosteet on päivitetty 2023 vuoden aikana.

- Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Lopen seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset. Vakuutusmeklarina toimii Avian oy.

7 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kirkkoneuvostolla. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edistävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet tehdään henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Lopen seurakunnassa on käytössä 14.11.2023 hyväksytty seurakunnan taloussääntö, jossa on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen. Seurakunnalle on tehty myös hallintosääntö, jonka kirkkovaltuusto on hyväksynyt 13.5.2025. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä ja kassavarojen käsittelystä ohjeistetaan taloussäännössä.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita. Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu asianmukaisesti. Käteiskassa on tarkistettu vuoden aikana kaksi kertaa.

Kuluvana vuonna seurakunnan suurimmaksi taloudelliseksi riskiksi arvioitiin jäsenmäärän alenemisesta johtuva kirkollisverotulojen laskeminen. Verotulot laskevat jäsenmäärän suhteessa, eli siten riskin voidaan katsoa toteutuneen. Toiminnallinen riski on useissa toiminnoissa pieni henkilöstön määrä ja sijaisten rekrytointivaikeudet.

8 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Lopen seurakunnan toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvoi vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna. Kasvu johtui ennakoitua suuremmista puunmyyntituloista. Tulo-kulusuhteeseen vaikuttaa olennaisesti metsätalouden tuottojen vuosittainen vaihtelu.

Vuosikatteen osuus, 258 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riittää kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	31,57	22,29
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	258,00	238,01
Vuosikate (€/jäsen)	92,90	67,55

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla ($= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistus omaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot $*100$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat kasvoivat tilikauden aikana 479 650 euroa. Tilikauden päättyessä rahavarat olivat 1 957 600 euroa.

Tilikauden aikana investointeihin käytettiin yhteensä 2 841 240,71 euroa kirkon peruskorjauksen rakennesuunnitteluun ja peruskorjaukseen. Lisäksi aloitettiin kirkon kellotornin katteen ja ukkossuojauksen korjaus (2 272,81 euroa) sekä hankittiin hautausmaalle päältä ajettava ruohonleikkuri (11 120 euroa).

Investointien tulorahoitusprosentti oli 27 % (159 % vuonna 2024). Tunnusluku osoittaa, että investointeja katettiin tulorahoituksella sekä investointeja varten nostetulla lainalla. Tilikauden aikana nostettiin lainaa 1,7 miljoonaa euroa 15 vuoden maksuajalla.

Rahavarojen riittävyys oli 139 päivää (kriisiytyvän seurakunnan raja-arvo alle 90 päivää).

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	26,80	159,35
Rahavarojen riittävyys (pv)	139	230
Lainanhoitokate	2,12	1 035,01

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)
Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)
Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma oli 6 650 736 euroa, kasvaen 2 087 343 eurolla edelliseen tilikauteen verrattuna. Pysyvät vastaavat olivat 4 203 543 euroa, nousua 1 637 524 euroa, ja vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) 1 948 405 euroa, kasvua 449 819 euroa. Kasvuun vaikutti erityisesti kirkon peruskorjaus, joka näkyi taseessa keskeneräisenä hankintana ja jonka rahoittamiseen nostettiin lainaa. Seurakunnan rahavarat nousivat 479 650 eurolla ja olivat tilikauden lopussa 1 957 600 euroa. Oma pääoma oli 3 601 740 euroa, kasvaen ylijäämän verran 383 082 eurolla.

Vaikka peruskorjaus ja lainanotto heikensivät lyhyellä aikavälillä talousasemaa, seurakunta on edelleen vakavarainen. Tehty investointi vahvistaa omaisuutta pitkällä aikavälillä, ja talouden hallinta sekä maksuvalmius ovat keskeisiä seurantakohteita seuraavina vuosina.

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Omavaraisuusaste (%)	66,10	92,30
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	-27,91	220,01
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	82,65	13,53
Lainakanta (€/jäsen)	304,50	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= 100* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset - Ainaishoitotosopimusten pääomat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot)).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisäämiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot).

Lainakanta, euroa/jäsen (= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)] / Jäsenmäärä)

9 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 299 891,92 euroa. Poistoeron vähennys 83 189,74 euroa, ja tilikauden ylijäämä on 383 081,66 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 383 081,66 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2025 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 1 655 759,17 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1 Käyttötalouden toteutuminen

Lopen seurakunnan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso, toimintakate 1.

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	466 550,00	589 534,42	-122 984,42	126,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 936 278,15	-1 867 571,45	-68 706,70	96,5
Toimintakate 1	-1 469 728,15	-1 278 037,03	-191 691,12	87,0
Toimintatuotot (sisäiset)		573 869,73	-573 869,73	0,0
Toimintakulut (sisäiset)		-573 869,73	573 869,73	0,0
Toimintakate 2	-1 469 728,15	-1 278 037,03	-191 691,12	87,0
Poistot ja arvonalentumiset	-140 241,94	-189 809,51	49 567,57	135,3
Laskennalliset erät	118 432,69	-220 859,74	339 292,43	-186,5
Sisäiset korkokulut		-39 533,09	39 533,09	0,0
Sisäiset vyörytyserät	118 432,69	-181 326,65	299 759,34	-153,1
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 491 537,40	-1 688 706,28	197 168,88	113,2

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto				
Toimintatuotot (ulkoiset)	8 350,00	13 647,61	-5 297,61	163,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-311 352,15	-312 061,45	709,30	100,2
Toimintakate 1	-303 002,15	-298 413,84	-4 588,31	98,5
Toimintakulut (sisäiset)		-20 222,50	20 222,50	0,0
Toimintakate 2	-303 002,15	-318 636,34	15 634,19	105,2
Laskennalliset erät	198 803,84	293 480,51	-94 676,67	147,6
Sisäiset vyörytyserät	198 803,84	293 480,51	-94 676,67	147,6
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-104 198,31	-25 155,83	-79 042,48	24,1

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

Tehtävä

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta.

Toiminta-ajatus

Johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin

toimia seurakunnan perustehtävän toteuttamiseksi. Yleishallinto hoitaa seurakunnan hallintoa sekä huolehtii seurakunnan taloudesta ja omaisuudesta, ja käyttää päätösvaltaa kirkkolaissa ja muissa säännöksissä säädetyllä tavalla.

Hallintoelimet

Vastuuhenkilöt: khra Tuomas Hynynen, talouspäällikkö Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025), vt. talouspäällikkö Pirjo Kuuluvainen (17.5.-30.6.2025) ja talouspäällikkö Arja Anttila (9.7.-31.12.2025)

Toiminta-ajatus

Kirkkovaltuuston ja -neuvoston jäsenet toteuttavat demokraattista päätöksentekoa seurakunnan hallinnossa.

Perustoiminta

Vaaleilla valitun kirkkovaltuuston ja valtuuston valitseman kirkkoneuvoston kokoukset sekä niihin liittyvä valmistelu, asioiden esittely ja tiedottaminen. Kirkkoneuvoston asettamat työryhmät ja viranhaltijoille delegoidun ratkaisuvallan käyttäminen kuuluvat kirkkoneuvoston työalaan.

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Vuosi 2025 oli valtuustokauden kolmas vuosi ja kirkkoneuvoston kauden ensimmäinen. Sekä valtuusto että neuvosto pitivät kokouksensa ns. hybridikokouksina. Neuvoston kokouksissa käsiteltiin paljon kirkon peruskorjaukseen liittyviä asioita.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Mahdollisuus seurata valtuuston kokouksia YouTubesta ja Facebookista lisää hallinnon läpinäkyvyyttä.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Kiinteistöstrategiassa on linjattu seurakunnan omaisuuden hoitoa tuleville vuosille. Kirkon peruskorjauksessa on pyritty kestäviin ja pitkäaikaisiin ratkaisuihin. Kesijärven leirikeskuksen yhteistyösopimus Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kanssa mahdollistaa leirikeskuksen paremman käyttöasteen ja kiinteistö- ja henkilöstökustannusten pienenemisen.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa ja 5. seurakunta on monimuotoinen

Kaikkien seurakunnan hallintopäätösten valmistelussa laaditaan arvio ehdotuksen ympäristö- ja yhdenvertaisuusvaikutuksista. Uuden metsäsuunnitelman osallistavalla prosessilla saatiin hyviä ehdotuksia luomakunnan suojelemiseksi.

Selvitys merkittäviin poikkeamiin talousarviosta

ei merkittäviä poikkeamia.

Yleishallinto, taloushallinto ja työhyvinvointi

Vastuuhenkilöt: talouspäälikkö Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025), vt. talouspäälikkö Pirjo Kuuluvainen (17.5.-30.6.2025) ja talouspäälikkö Arja Anttila (9.7.-31.12.2025)

Toiminta-ajatus

Seurakunnan taloushallinto mahdollistaa seurakunnan toiminnan jatkuvuuden ja talouden tasapainon sekä huolehtii henkilöstön hyvinvoinnista. Seurakuntatoimisto palvelee seurakuntalaisia ja työntekijöitä yleisissä tiedusteluissa, aika-, paikka- ja tilavarauksissa sekä tiedotustehtävissä. Kirkonkirjojen pito hoidetaan Tampereella aluekeskusrekisterissä, Lopella hoidetaan kirkonkirjojen pittoon liittyvää asiakaspalvelua.

Perustoiminta

- Taloustoimiston henkilöstö hoitaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä maksuliikenteen yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) kanssa
- Tietohallinto – sopimus Tampereen seurakuntien IT-aluekeskuksen kanssa
- Tilintarkastus – KPMG Julkishallinnon palvelut oyj toteuttaa tilintarkastuksen v. 2023–2026
- Sisäinen valvonta varmistaa, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti
- Työturvallisuutta edistävät työsuojelupäälikkö, työsuojeluvaltuutettu sekä yhteistyötoimikunta
- Työterveyshuollon ja työpaikkaruokailun lounasetu ja virkistystoiminnan järjestäminen
- Kasteiden, häiden ja hautajaisten aika-, paikka- ja työntekijävarausten sekä muiden tilavarausten hoitaminen, muuhun seurakunnalliseen toimintaan liittyvä puhelinpalvelu ja neuvonta, ilmoitusten laadinta paikallislehdille ja kotisivujen päivitys näiltä osin. Jäsenrekisterin osalta aluekeskusrekisteriä ja työntekijöitä avustava toiminta sekä alkuperäisten toimituspapereiden arkistointi
- Leirikeskuksen varausten, tarjousten ja laskutuksen hoitaminen

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Vuosien 2023–2025 aikana taloustoimiston ja kirkkoherranviraston toiminta on yhdistynyt seurakuntatoimistoksi ja toimintaa on nykyaikaistettu mm. ostamalla laajempia palveluja Kirkon palvelukeskukselta (Kipa) ja toiminnanohjausjärjestelmä Katrinan avulla (mm. sähköiset ilmoittautumiset, sähköinen työaikaseuranta). Aiemman kolmen työntekijän sijasta seurakunnassa on ollut vain talouspäälikkö ja toimistosihteeri ja tarvittavia sijaistamisia ovat hoitaneet muut seurakunnan työntekijät, erityisesti papit. Uusi järjestely palvelee hyvin seurakuntalaisia ja seurakunnan toimintaa.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025?

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Lopen lehden viikkoilmoituksia ja someläsnäoloa on kehitetty.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Taloushallinto luo seurakunnan muille työmuodoille edellytyksiä palvella lop-pilaisia. Taloushallinnossa pyritään kustannustehokkuuteen, mikä merkitsee samalla säästävyyttä ja ympäristönäkökulmien huomioimista. Ihmisten yhdenvertainen kohtaaminen ja palveleminen on luonnollinen osa seurakun-tatoimiston työtä. Tilintarkastus ja sisäinen valvonta varmistavat, että seu-rakunnan toiminta on asianmukaista.

Työhyvinvointi ja henkilöstön kehittäminen luovat edellytyksiä, joilla seura-kunnan työntekijät voivat tehdä työtään toimivissa rakenteissa, voida työs-sään hyvin ja saada tarvitsemansa tuen. Näin työmuoto mahdollistaa välilli-sesti strategian toteuttamista. Seurakunnan toiminnan ydin ovat hyvinvoi-vat työntekijät ja työyhteisö.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Hankinnoissa on kiinnitetty huomiota siihen, onko hankittavat tarvikkeet tarpeellisia ja mahdollisimman ympäristöystävällisiä, sekä kierrätykseen. Paperisesta toimistosta pyritään sähköiseen toimistoon.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Toimistolla kohdataan kaikissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä tasavertai-sesti, lämpimästi ja ammattitaitoisesti, riippumatta asiakkaan vakaumuk-sesta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstökulut olivat ennakoitua suuremmat, sillä uuden sopimuskauden korotukset eivät olleet talousarviota laadittaessa tiedossa. Lisäksi työter-veyshuollon menot ylittivät talousarvion 8 300 eurolla.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pääluokka 2)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta				
Toimintatuotot (ulkoiset)	72 000,00	58 440,48	13 559,52	81,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-892 156,00	-857 096,07	-35 059,93	96,1
Toimintakate 1	-820 156,00	-798 655,59	-21 500,41	97,4
Toimintakulut (sisäiset)		-543 967,44	543 967,44	0,0
Toimintakate 2	-820 156,00	-1 342 623,03	522 467,03	163,7
Laskennalliset erät	-80 371,15	-402 228,97	321 857,82	500,5
Sisäiset vyörytyserät	-80 371,15	-402 228,97	321 857,82	500,5
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-900 527,15	-1 744 852,00	844 324,85	193,8

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

Jumalanpalveluselämä ja kirkolliset toimitukset

Vastuuhenkilö: Kirkkoherra Tuomas Hynynen

Toiminta-ajatus

Seurakuntalaiset kokoontuvat jumalanpalveluksiin Sanan, ehtoollisen ja musiikin äärelle. Seurakuntalaisten elämän käännekohtissa Jumalan sana ja Jumalan siunaus on läsnä: seurakuntalaiset kokoontuvat rukoilemaan kastettavan lapsen, avioparin, uuden kodin tai vainajan omaisten puolesta.

Työmuodon perustoiminta

Jumalanpalvelukset kirkkovuoden mukaan, hartaudet (vanha kirkko, laitokset), viikkomessut (leirit, laitokset), erityisjumalanpalvelukset (koululaiset, päivähoito, kehitysvammaiset), konfirmaatiot, hautaan siunaamiset (järjestelyt, keskustelut, siunaustoimitus, muistotilaisuuteen osallistuminen), kasteet, vihkimiset, avioliiton siunaukset, kodin siunaamiset sekä näihin liittyvät järjestelyt, tapaamiset ja osallistuminen juhliin.

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Kirkon peruskorjauksen aikana jumalanpalvelukset pidettiin kappelissa. Moni koki kappelin hyvänä jumalanpalvelustilana, mutta toiset vierastivat jumalanpalveluksia tilassa, jossa yleensä on totuttu käymään vain hautajaisissa.

Kävijämäärät olivat poikkeuksellisen vähäisiä erityisesti juhlapyhinä kuten jouluna. Striimin kautta osallistui ns. tavallisina pyhinä huomattavasti enemmän ihmisiä kuin paikan päällä.

Kesäkaudella striimattiin sunnuntaiden jumalanpalvelusten lisäksi vanhan kirkon iltahartaudet.

Räyskälässä järjestetyt Suviseurat keräsivät paljon osallistujia. Lopen seurakunta toimi yhteistyössä järjestelyissä.

Kasteita, vihkimisiä ja hautaan siunaamisia on toteutettu asianosaisten toiveiden mukaisesti. Koronan jälkeen tilaisuuksien osallistujamäärät ovat olleet aiempia vuosia pienempiä. Striimausmahdollisuuksia on tarjottu aktiivisesti.

Vihkimisten määrä oli v. 2025 poikkeuksellisen pieni, oletettavasti johtuen siitä ettei kirkko ollut käytettävissä.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Jumalanpalveluksia järjestetään sekä kirkkovuoden että erilaisten elämäntilanteiden ja -vaiheiden mukaisesti.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Striimaus ja toiminnasta tehdyt päivitykset ovat tuoneet paljon hyvää palautetta seurakunnalle.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Hankinnoissa on pyritty taloudellisuuteen.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Luomakuntaan liittyviä teemoja on pidetty esillä puheissa ja rukouksissa sekä erityisesti Kylvönsiunauksessa, Sadonkorjuun kiitoksessa ja Metsäkirkossa.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Striimaukset parantavat erityisesti heidän mahdollisuuksiansa osallistua, jotka eivät eri syistä pääse kirkkoon sunnuntaisin. Puheissa ja ilmaisuissa on pyritty ihmisten kunnioittamiseen ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Kirkollisissa toimituksissa palvellaan kaikkia yhdenvertaisuuden periaatteen ja kirkon säädösten mukaisesti. Papit kannustavat keskusteluissa asianosaisia tekemään juhlista oman näkönsiään, esimerkiksi niin, että muistotilaisuus kehoitetaan viettämään tavalla, jota vainaja olisi toivonut ja joka on saattoväelle luonteva.

Kirkkoneuvosto päätti maaliskuussa 2022 sallia kirkkotilojen käyttö vihkimisiin ja avioliiton siunaamisiin parin sukupuolesta riippumatta. Samaa sukupuolta olevan parin vihkimisiä on ollut v. 2022–2025 vain yksittäisiä.

Talousarvion toteutuminen

Ei merkittäviä poikkeamia.

Aikuistyö ja muut seurakuntalaisuudet

Vastuuhenkilö: seurakuntapastori Terhi Latvala

Toiminta-ajatus

Aikuisille ja kaikenikäisille seurakuntalaisille järjestettävä toiminta tukee uskon syntymistä ja kasvamista, vastuun kantamista ja kristittyinä elämistä.

Räyskälässä järjestetyt Suviseurat keräsivät paljon osallistujia. Lopen seurakunta oli mukana järjestelyissä yhteistyökumppanina.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Tähän työmuotoon kuuluvat seurakunnan tilaisuudet ja tapahtumat, jotka eivät sisälly muihin työmuotoihin, kuten lähetystyöhön, musiikkityöhön tai jumalanpalveluselämään. Tällaisia ovat esimerkiksi juhannusjuhla, pyhäinpäivän kahvitarjoilu hautausmaalla, osallistuminen toritapahtumiin ja Poronpolkuun, kinkarit, tiekirkko, vapaaehtoistyön tukeminen sekä erilaiset retket ja virkistyspäivät. Lisäksi järjestetään yhteisiä syntymäpäiväjuhlia tasavuotia täyttävälle.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Seurakunta on ollut toritapahtumissa ja muissa paikkakunnalla järjestettävissä tapahtumissa näkyvästi läsnä. Kinkereillä, Poronpolulla ja erilaisissa kahvitukissa on kohdattu runsaasti sellaisia ihmisiä, joita seurakunnan muissa tilaisuuksissa ei juurikaan tavata. Jalkautuminen on tältä osin ollut onnistunutta.

Erityisryhmien asemaa tukevien liputuspäivien suhteen seurakunta on ollut suunnannäyttävä ja aktivoija kannustaen mm. Lopen kuntaa edistämään yhdenvertaisuutta. Yhteiskunnallista ulottuvuutta seurakunnan toimintaan toi keväällä järjestetty kunta- ja aluevaalipaneeli ja syksyllä osallistuminen Kaakko25 -valmiusharjoitukseen. Seurakunnan ja Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun yhteistyö sekä kyläradiohanke on tuottanut uudenlaisia ja tärkeitä vapaaehtoistyön mahdollisuuksia.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Vuoden 2025 aikana pyrittiin tarjoamaan monenlaisia, erilaisia kohderyhmiä kiinnostavia tilaisuuksia ja toimintoja ja vapaaehtoistyön muotoja.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Työntekijät ovat viestineet toiminnasta sosiaalisen median eri kanavissa. Vapaaehtoisille on kohdennettu myös sähköpostiviestintää. Suurissa tapahtumissa kuten pyhäinpäivän kahvituksessa suuri joukko seurakunnan työntekijöitä oli kohtaamassa ihmisiä hautausmaalla.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Kahvitukissa ja tapahtumissa käytettävät teltta- ym. rakenteet ovat

seurakunnan omia ja kestäviä. Oman teltan lisäksi on käytetty myös esim. partiolta lainattua kalustoa.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Opetuksessa, hankinnoissa ja toiminnassa on kannustettu ekologiseen elämäntapaan. Pyhäinpäivän kahvituksen kestokupit saivat paljon positiivista huomiota.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Monimuotoisuutta ja ihmisten yhdenvertaisuutta edistettiin mm. kesätöihin yhdenvertaisuustapahtumassa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa ei ole ollut merkittäviä poikkeamia. Toimintaa on järjestetty talousarvion ja toimintasuunnitelman puitteissa.

Tiedotus ja viestintä

Vastuuhenkilö: Kirkkoherra Tuomas Hynynen

Toiminta-ajatus

Luoda edellytyksiä seurakunnan sanoman leviämiseksi ja seurakunnallisen elämän tunnetuksi tekemiseksi. Tämä tapahtuu eri viestimien kautta ilmoittamalla, kertomalla ja kutsumalla.

Perustoiminta

Toiminnasta, uskosta ja ajankohtaisista asioista tiedottaminen ja seurakunnan läsnäolo eri somekanavissa.

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Tiedotus ja viestintä on osa kaikkea seurakunnan toimintaa. Kertomusvuoden aikana seurakunta oli aktiivisesti näkyvillä sekä paikallislehdissä että Facebookissa ja Instagramissa. Seurakunnan toiminnasta on ilmoitettu lisäksi viikoittain Lopen lehdessä ja kausittain puolen tai koko sivun ilmoituksilla. Syksyllä 2025 kirkkoneuvosto teki päätöksen, että v. 2026 Lopen lehdessä ilmoitetaan vain kerran kuukaudessa. Tämä päätös ei vielä vaikuttanut v. 2025 ilmoitte-
luun.

Kirkkoneuvoston ja -valtuuston päätöksistä tiedotettiin internet-sivuilla voimassa olevan kirkkolain mukaisesti.

Instagramissa ja osin myös Facebookissa on kehitetty aiempaa osallistavampaa sisältöä. Somekanavat ovat yhtäältä tiedotuskanavia, toisaalta tilaa, jossa työntekijät kertovat omalla persoonallaan työntekijän työstä, seurakunnan toiminnasta ja paikoista, joissa tapahtuu. Vuonna 2025 erityisesti peruskorjauksesta kertovat ”Kurkkaa kirkkoon” -videot saivat paljon katsojia ja positiivista palautetta.

Vuoden 2025 aikana striimattiin suuri määrä seurakunnan tilaisuuksia. Seurakunnan toimintaan osallistuttiin laajasti striimien kautta. Striimejä katsottiin arviolta noin 3 000 tuntia eli yli 8 tuntia vuorokaudessa. (Facebook ei enää anna tarkkaa tilastoa, joten määrä on arvio). Striimien katseluaika on laskenut merkittävästi koronavuosista 2021–2022, mutta on edelleen erittäin suuri.

Lopen seurakunnan historiategon laatimisen yhteistyö lopetettiin keväällä 2023 teosta kirjoittaneen henkilön kanssa, ja laadittiin uusi sopimus toisen kirjoittajan kanssa. Historiateos ei valitettavasti ole edistynyt v. 2024–2025 aikana.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025?

Tiedotuksella ja erityisesti striimauksilla edistettiin loppilaisten mahdollisuuksia saada tietoa seurakunnan toiminnasta sekä mahdollisuuksia osallistua toimintaan asuinpaikasta riippumatta.

Talousarvion toteutuminen:

Budjetti alittui henkilökulujen (historiateos) osalta.

Musiikki

Vastuuhenkilö: kanttori Taina Sulkanen

Toiminta-ajatus

Vastata musiikista seurakunnan jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa sekä hoitaa seurakunnan musiikkikasvatus.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Musiikki jumalanpalveluksissa kirkkovuoden mukaan, kirkollisissa toimituksissa ja hartauksissa, kirkkokuoro, musiikkikasvatus (päivä- ja perhekerhotyö, rippikoulu, kinkerit, virsikasvatus, konserttien järjestäminen ja koordinointi mahdollisuuksien mukaan). Musiikkityölle kuuluvien seurakunnan soittimien kunnossapitäminen sekä huoltamisen hoitaminen ja järjestäminen.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Seurakunta järjesti useita erityyppisiä musiikkitilaisuuksia ja konsertteja vuoden aikana. Loppu Soitto -musiikkitapahtuma oli taas vuorossa aiheella ”jousella ja näppäillen”. Pitkän viikonlopun aikana elokuussa kuultiin eri jousisoittimien ja klassisen kitaran ääntä. Seurakunnan järjestämissä konserteissa pidettiin kamarimusiikkityyppisiin (pienimuotoisiin) konsertteihin, sillä kirkon ollessa remontissa oli konserttipaikat (kappeli ja Vanha kirkko) huomattavasti pienempiä tiloja kuin normaalisti. Yhteislaulutilaisuuksia järjestettiin useita, joista erityisesti nostan nuorisotyön ja lähetystyön kanssa yhdessä järjestetyn

Nuoren seurakunnan veisukirja maratonin. Musiikkitilaisuuksiin osallistuminen saatiin pidettyä hyvällä tasolla kirkon remontista huolimatta.

Seurakuntaretki Tampereelle Glow Festivaaleille jouduttiin perumaan työvoiman muutoksien ja vähyyden vuoksi.

Virsikirjan lisävihon käyttöä on edelleen jatkettu sekä jumalanpalveluksissa että kirkollisissa toimituksissa.

Kirkkokuoron jäsenmäärä on saatu pidettyä lähes ennallaan, mutta rekrytointia ja ”houkuttelua” jatketaan edelleen.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Jumalanpalvelukset sekä muut seurakunnan musiikkitilaisuudet kutsuivat seurakuntalaisia kokemaan iloa ja yhteyttä musiikin kautta. Monipuolinen musiikkitarjonta antoi mahdollisuuden löytää kullekin sopivia tilaisuuksia eri musiikin tyyllilajeista. Näistä esimerkkeinä Kansanlauluhartaus, NSV maraton, virsilauluillat sekä Loppi Soitto -musiikkitapahtuma. Kirkkokuoro keräsi yhteyteensä edelleen monia laulajia tuomaan musiikin iloa niin itselle kuin kanssakulkijoille.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Musiikkitilaisuuksista ja konserteista pyrittiin ilmoittamaan ja kertomaan mahdollisimman monen eri kanavan kautta. Tiedotuksessa hyödynnettiin seurakunnan nettisivuja ja lehti-ilmoituksia sekä some-kanavia. Kunnan nettisivujen kautta saimme joillekin tilaisuuksille myös lisänäkyvyyttä.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Musiikkityön käytössä olleita soittimia on huollettu mahdollisuuksien mukaan. Kirkon remontin vuoksi urut ovat olleet vuonna 2025 ”paketissa”. Remontin valmistuttua ne huollettiin käyttöön, mutta varsinainen puhdistushuolto päätettiin tehdä vasta seuraavana vuonna. Musiikkityölle kuuluneet nuotit ovat suurimmaksi osaksi olleet pakattuna kirkon remontin vuoksi. Näin ne saatiin suojattua remonttipölyltä jne.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Kuluvana vuotena järjestettiin erityisjumalanpalveluksia muutamia kertoja ”luontoon liittyvillä teemoilla”, mm. Loppi Soiton messu, jota vietettiin luomakunnan sunnuntain teemalla.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Jumalanpalveluselämässä käytetyssä musiikissa on pyritty hyödyntämään useampien eri musiikkityylien sekä soitinten käyttöä (mm. kitara, viulu, sello, kontrabasso). Esimerkkejä näistä tilaisuuksista olivat Loppi Soiton eri tilaisuudet, NSV maraton ja partiomessu. Kirkollisten toimitusten musiikissa pyrittiin

toteuttamaan mahdollisimman monipuolisesti seurakuntalaisten toivomaa musiikkia ja kappaleita.

Kirkkokuoro jatkoi ohjelmistossaan monimuotoisen musiikin esittämistä. Loppilaisten kuorojen ja harrastelijaryhmien osallistuminen seurakunnan musiikkielämään on lisännyt monimuotoisen musiikin tarjontaa sekä tilaisuuksia.

Talousarvion toteutuminen

Myyntituottojen tulot jäivät saamatta Glow Festival -retken peruuntumisen vuoksi. Henkilöstökuluista ei käytetty kaikkia varattuja rahoja, kun osa kesäkanntorin palkkiosta siirtyi palvelujen ostoihin (laskulla maksettavaksi). Kalusteisiin varatut rahat jäivät käyttämättä, kun suunniteltujen rytmisoittimien tilaus siirtyi seuraavalle vuodelle.

Varhaiskasvatus ja perhetoiminta

Vastuuhenkilö: johtava lastenohjaaja Varpu Takatalo

Toiminta-ajatus

Tukea lasten ja perheiden hengellisyyttä ja hyvinvointia. Lapsi saa omaa ikätasoaan ja kehitystään vastaavasti mahdollisuuden hiljentyä, kohdata Pyhää sekä kasvaa kunnioittamaan Jumalan luomakuntaa ja nauttia siitä. Perhetoiminta antaa huoltajille ja läheisille mahdollisuuden ohjattuun kanssakäymiseen, vertaistukeen, virkistykseen, hengellisen elämän vahvistumiseen, sekä luonnossa viihtymiseen ja sen antimista nauttimiseen.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Vauvaperheiden toiminta, päiväkerhot (n. 3–5-vuotiaat), perhekerhot, perheiden retki- ja toimintapäivät, juhlat, eri ikäisten muistaminen mm. syntymäpäiväjuhlat ja -kortit, lasten ja perheiden kohtaaminen ja tukeminen esim. Pikku-Helppi, joului- ja pääsiäisvaellukset, esikoululaisten Naakka-kirkko, sekä yhteistyö kunnan varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Lastenohjaajat toimivat ohjaajina alakouluikäisten Kaakaopyhiksissä.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Kerhojen ja tapahtumien järjestämisen lisäksi erityisenä painopisteenä oli lapsiperheiden tukeminen taloudellisissa vaikeuksissa ja monien huoltien keskellä. Johtava lastenohjaaja oli mukana diakoniatyön tiimissä, erityisesti lapsiperheiden huoltajien kohtaamisissa, avustusten jakamisessa perheille, sekä ruokakassien jakopäivissä. Seurakunnan avustustavarahuoneessa, kirppiksellä, perheiden oli luontevaa käydä kerhojen yhteydessä tai varaamalla ajan. Perhekerhoja ja perheiden tapahtumapäiviä järjestettiin myös pääsiäisenä, jouluna ja muina perheiden loma-aikoina. Lastenohjaajat tekivät runsaasti Pikkuhelppikäyntejä. Iltaperhekerho alkoi perheiden toiveesta.

Varhaiskasvatus osallistui myös useisiin seurakunnan yhteisiin tapahtumiin kuten, Helmihiulinat, Pyhäinpäivän kahvitus kappelilla, toripäivät ja Poronpolku-tapahtumaan.

Lastenohjaajat ohjasivat edellisten kausien tapaan Kaakaopyhäkouluja, joiden toiminta kuuluu Nuorisotyön talousarvioon. Lastenohjaajat osallistuivat myös lastenleireille ja rippikoulutyöhön.

Yhteistyötä päiväkotien ja perhepäivähoitajien kanssa jatkettiin. Pääsiäis- ja jouluvaellukset tarjottiin kunnan kaikille esikoulu-, päiväkot- ja perhepäivähoitoryhmille, sekä Naakkakirkkoja esikouluryhmille kappeliin ja Läyliäisten rukoushuoneelle. Johtava lastenohjaaja on mukana useassa, kunnan ja sotealueen moniammatillisessa tiimissä.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Varhaiskasvatuksen toiminta antoi erilaisia mahdollisuuksia tulla virkistymään, hiljentymään, kasvamaan, sekä tarjosi tukea perheelle.

Erityisesti perheille haluttiin järjestää lisää toimintaa perheiden loma-aikoina, jolloin tavoitetaan enemmän perheitä. Vauvamessuja pidettiin Vauvakammarin yhteydessä. Tämä todettiin vauvaperheille helpoksi kokoontua yhteiseen messuun. Tammikuussa pidettiin ensimmäinen Kasteen muistamisen messu. Perinteiset perhemessut eivät tavoittaneet perheitä. Lasten kauneimmat joululaulujen yhteydessä juhlittiin kirkon päiväkerhotyön 80-vuotisjuhlaa. Jouluaaton hartauksista yksi oli erityisesti suunniteltu perheille.

Perheet tulevat mieluiten valmiiksi suunniteltuun ja järjestettyyn tilaisuuteen. Mahdollisuutta suunnitteluun ja vapaaehtoistoimintaan on tarjottu. Varhaiskasvatus kysyi palautetta toiminnastaan keväällä kaikilta toimintaan osallistuneilta ja nettikyselylomakkeella.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Työntekijät olivat läsnä Facebookissa ja Instagramissa. Työntekijät ja perheet viestivät WhatsApp-ryhmässä. Katrina-järjestelmän kautta viestittiin tilaisuuksista ja tapahtumista suoraan huoltajille.

Suomi.fi järjestelmän palvelutietovarantoon on tehty palvelukuvaukset seurakunnan palveluista ja tarjonnasta myös lapsiperheille. Tällä lisätään tietoa seurakunnan palveluista erilaisille moniammatillisille työryhmille ja kaikille kansalaisille.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Työmuodon hankinnat tehtiin seurakunnan hankintaohjeen mukaisesti. Tarvikkeiden ja tilojen huoltaminen, siisteydestä huolehtiminen ja materiaalien kohdullinen käyttö ovat arvokasvatusta ja näin myös säästetään resursseja ja lisätään hankintojen käyttöikää.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Seurakunnan ympäristökasvatussuunnitelman mukaisesti luonnossa liikkuminen, vastuullisuus ja kierrätys olivat luonteva osa kaikkea varhaiskasvatuksen toimintaa. Leikeissä, askarteluissa, hartauksissa ja lauluissa oli luontoon ja siitä huolehtimiseen liittyviä aiheita. Toiminnassa toteutettiin kestävän kulutuksen arvokasvatusta.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Toiminnassa on tilaa osallistujien erilaisille kysymyksille, kokemuksille ja näkemyksille. Osa toiminnoista on suunnattu tietyssä elämänvaiheessa oleville tai tietylle ikäkaudelle, kuten vauvaperhetoiminta ja kouluun lähtevien siunaus.

Toimintaa järjestettiin kaikilla niillä kylillä, joissa oli riittävä määrä osallistujia kerhoryhmien tai tapahtumien toteutumiseen.

Kansainvälinen kerho aloitti toimintansa. Vastaavasti Ukrainakerhot loppuivat. Lopen ukrainalaiset löysivät hyvin seurakunnan muut perheiden kerhot.

Talousarvion toteutuminen

Ei merkittäviä poikkeamia.

Kouluikäisten ja nuorten toiminta

Vastuuhenkilö: Nuorisotyönohjaajat Katriina Linnakoski/Katri Tuori, Heli Vehmas, koululaisten iltapäivällä kokoontuvien kerhojen osalta johtava lastenohjaaja Varpu Takatalo

Toiminta-ajatus

Mahdollistaa kouluikäisille hetkiä kolmiyhteisen Jumalan kohtaamiseen sekä luoda ja vahvistaa nuorten kristillistä elämänkatsomusta. Antaa nuorille myönteisiä kokemuksia ja niiden kautta olla avuksi elämänpolulla. Saada nuoret pohtimaan elämän- ja uskonkysymyksiä, sekä kehittymään monipuolisesti ja kasvamaan kohti vastuullista aikuisuutta.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Alakouluikäisten kerhot, kaakaopyhäkoulut, leirit, retket ja tapahtumat (esim. 10-synttärit), kouluyhteistyö, nuortenillat, isostoiminta, leirit ja retket, läsnäolo sosiaalisessa mediassa.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Alakouluikäisten kerhot ovat jatkuneet ja kerhonohjaajia on tuettu tehtävässään. Tuen tarve on jatkunut suurena. Kaakaopäyhäkoulut ovat tavoittaneet laajasti alakoululaisia Launosissa ja Läyliäisissä. Kouluyhteistyö on ollut aktiivista kunnan nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön kanssa. Koulupäivystykset ja koulukirkkohetket ovat toimineet hyvin. Leirit ovat olleet suosittuja.

Nuorten osallisuutta toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen on tuettu. Seurakuntaneuvostoon ja -valtuustoon on valittu uudet nuoret, joilla on kokouksissa puheoikeus. Isostoiminta on edelleen kutsuvaa; koulutukseen ilmoittautui syksyllä 36 nuorta. Nuortenillat ovat olleet erittäin suosittuja, mikä viestii säännöllisen toiminnan ja pysyvyyden kaipuusta. Työntekijävaihdokset ovat edelleen nuorisotyön arkea, mikä aiheuttaa epävarmuutta nuorten keskuudessa.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Kerhot, leirit, tapahtumat ja kouluyhteistyö ovat kutsuneet loppilaisia seurakunnan yhteyteen. Alakouluikäisten leirit ovat olleet suosittuja ja helppo tapa saada lapset liikkeelle. Kaakaopäyhäkoulut ovat koulupäivän päätteeksi tavoittaneet hyvin kohderyhmänsä. Isoskoulutuksen aloitti syksyllä iso joukko nuoria.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Viestintää on toteutettu monessa muodossa. 10-synttäreille on lähetetty kutsut postitse, muuten viestintä on tapahtunut pääasiassa sosiaalisessa mediassa. WhatsApp-viestintä, jonka kautta tapahtuu paljon yhteydenpitoa etenkin kerhonohjaajien ja isosten kanssa, on luontevin ja toimivin tapa olla toiminnan parissa olevien kanssa yhteydessä. WhatsAppissa viestintä tapahtuu suljetuissa ryhmissä, ja varsinkin syyskaudella viestintää on pyritty siirtämään avoimille alustoille. Myös nuoret ovat viestineet ja olleet näkyvillä nuorten Instagramissa.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Tarvikkeita on hankittu tarvittaessa. Kerhoissa ja leireillä on pyritty opastamaan säästeliäisyyteen. Kerhoissa kiinnitetty huomiota raaka-aineiden järkevään hankkimiseen. Ruoka-aineita on pyritty hankkimaan sopivasti niin, ettei hävikkiä syntyisi.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Olemme opetuksessamme ja toiminnassamme pitäneet esillä ekologisuuutta, kierrätystä ja ympäristöystävällisyyttä ja sen yhteyttä kristilliseen uskoon ja elämään. Luonnossa liikkua/ulkona toimiessa tämä yhteys on tullut luontevasti esiin, esim. kerhoissa ja leireillä.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Kaakaopyhäkouluja on järjestetty Launosissa ja Läyliäisissä, alakoululaisten kerhoja Kirkonkylällä, Launosissa, Läyliäisissä sekä Kormussa. Alueellinen ja-kautuminen mahdollistaa useammalle osallistumisen. Toiminnassa on viestitty siitä, että toimintaan ovat tervetulleita kaikki tasa-arvoisesti. Toiminnassa olemme pyrkineet puuttumaan epäasialliseen käytökseen ja edistämään sitä, että jokaisella on oikeus osallistua toimintaan omana itsenään. Olemme kunnioittaneet nuorten tapaa ilmaista itseään ja identiteettiään ja esim. kutsumme heitä toivomallaan nimellä. Pääsääntöisesti seurakunnan alle 18-vuotiaiden osallistuminen toimintaan on maksutonta. Tämä edistää taloudellista tasa-arvoa.

Talousarvion toteutuminen

Retki- ja kurssimaksuja ei peritty, minkä vuoksi maksutuotot jäivät arvioitua pienemmiksi. Henkilöstökulut ylittyivät 13 100 eurolla, sillä uuden sopimuskauden korotukset eivät olleet talousarviota laadittaessa tiedossa. Palvelujen ostot sekä aine- ja tarvikehankinnat alittuivat yhteensä 6 600 eurolla.

Rippikoulutyö

Vastuuhenkilö: vs. seurakuntapastori Tuula Tynjä (1.1.-15.6.2025) ja vs. seurakuntapastori Laura Pentti (1.9.-31.12.2025)

Toiminta-ajatus

Rippikoulun käynyt nuori vahvistuu uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, johon hänet on kastettu lapsena tai rippikoulun aikana. Rippikoulun tavoite on vahvistaa ja varustaa nuoria elämään kristittyinä tässä maailmassa. Nuori saa mahdollisuuden löytää paikkansa seurakuntayhteydessä sekä saa kasvaa rakkaudessa lähimmäiseen. Nuori saa kokea olevansa arvokas juuri sellaisena kuin on.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Rippikouluista tiedottaminen, rippikoulujen ennakkotapaamiset sisältäen rippikoulun tavoitteiden laadintaa, ryhmäytymistä, ehtoollisopetus ja halutessaan ehtoolliselle osallistuminen, vanhempainillat ja yhteydenotot ja keskustelut tarvittaessa nuorten, perheiden tai huoltajien kanssa. Rippikoulujen leiri- tai päiväkoulujakso, tarpeen mukaan yksityis- ja aikuisrippikoulut, konfirmaatioharjoitukset ja konfirmaatiot. Rippikoulutyötä pidetään esillä nuorisotyön ja seurakunnan sosiaalisessa mediassa sekä tiedotuksessa osana muuta seurakunnan toimintaa. Rippikoululaisia kutsuttiin mukaan seurakunnan toimintaan.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Rippikoulun suosio pysyi suurena. Rippikouluista saatu palaute oli hyvää. Vuonna 2025 toteutui kolme leiririppikoulua kesällä. Lisäksi toteutui päiväripari ja joitakin nuoria kävi rippikoulun muualla kuin Lopen seurakunnassa. Rippikoulujen yhteydessä kastettiin muutamia nuoria.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Nuoret tutustuivat rippikoulun aikana monipuolisesti jumalanpalveluselämään: rippikouluun kuului sunnuntain jumalanpalvelus ja iltamessu, sekä intensiivijaksolla yhdessä nuorilähtöisesti toteutetut jumalanpalvelukset ja hartaudet. Yhteisöllisyys toteutui rippikouluissa pääasiassa hyvin. Yhden leirin ryhmäytyminen ei onnistunut tavoitteiden mukaisesti.

Tavoitteet, että nuori löytää paikkansa seurakunnasta, ja usko tulee luontaiseksi osaksi elämää, ovat toteutuneet hyvin. Erityisesti nuoria on kutsuttu nuorteniltoihin ja isoskoulutukseen. Isoskoulutuksen aloitti 2025 syyskuussa lähes 40 nuorta, mikä on poikkeuksellisen paljon. Se kertoo onnistuneista rippikouluista ja siitä, että kutsuminen oli aktiivista.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Läsnäolo nuorille on tärkeä osa riparia. Kuulumisten kysely ja nuorten kuuntelu kertovat arvostuksesta. Viestintä nuorille painottui sosiaaliseen mediaan. Se voisi aina olla aktiivisempaa. Yhteys huoltajiin toteutui sähköpostitse, kirjeitse, puhelimitse ja kasvokkain. Puhelimen pitäminen oppituntien ja ruokailujen aikana poissa auttoi nuoria olemaan läsnä.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Hankintoja rippikoulutyössä tehtiin maltillisesti. Askartelu- yms. materiaalit käytettiin tarkkaan. Rippikoulujen kustannukset ovat pysyneet vuosittain lähes samalla tasolla yleisen hintojen nousun huomioon ottaen.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Pyrimme mahdollisimman pieneen hävikkiin ruokailuissa, kasvisruokaa on tarjolla ja pyrittiin suosimaan lähellä tuotettua. Huolehdimme jätteiden lajittelusta. Rippikoulussa ulkoillaan ja osa opetuksesta toteutettiin ulkona, mikä vahvistaa yhteyttä luomakuntaan. Ripareilla pohdittiin omia kulutustottumuksia.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Riparilla jokainen on arvokas sellaisena kuin on. Kiusaamista ja syrjintää ei hyväksytä. Kutsumme nuorta nimellä, jolla hän toivoo itseään kutsuttavan. Seurakunta mahdollistaa rippikoulun vähävaraisten perheiden nuorille maksuapautusten kautta. Opetuksessa käytetään monipuolisia ja vaihtelevia oppimistapoja.

Talousarvion toteutuminen: Talous on toteutunut arvion mukaisesti.

Diakonia

Vastuuhenkilö: Diakonissa Auli Kovalainen

Toiminta-ajatus

Diakoniatyö kohdistaa kristilliseen rakkauteen perustuen hengellistä, henkistä ja aineellista apua hädänalaisille, erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Diakoniset kohtaamiset ja taloudellinen avustaminen, kotikäynnit, kerhot ja piirit, virkistyspäivät, sururyhmä, yhteistyö muiden toimijoiden kanssa: Omaisoiva, Lopen SPR, mielenterveys- ja vammaistyö, Lopen kunnan sosiaalityöntekijät, myyjäiset tai myyntipöytä eri tapahtumissa, yhteisvastuukeräys, yhteiset syntymäpäiväjuhlat tasavuotia täyttävälle.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Kerhotoiminta jatkui eri kylillä. Yhteisiä ruokailuja järjestettiin kirkonkylän lisäksi Läyliäisissä ja Launosissa. Kesäkahvit olivat myös suosittuja. Vuoden aikana diakonisen avun tarve kasvoi aiemmista vuosista. Avun saamista helpotettiin sähköisen lomakkeen täyttämällä. Avustuksina jaettiin ruokakassien ja lahjakorttien lisäksi mm. maksusitoumuksia apteekkiin ja harrastusstipendejä. Kappelissa ruokakasseja jaettiin 6 kertaa vuoden aikana. Jaossa jaettiin 100 kpl ruokakasseja, joskus enemmänkin.

Joulukuussa jaettiin jouluavustuksia yli 100 eri perheelle/henkilölle. Tavarointa saatiin yksityishenkilöiden lahjoituksina, joululahjakeräyksillä Lopen kaupoista sekä säätiöiltä.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Diakoniatyö kutsui kaikkia mukaan toimintaan, mm. diakoniakerhot, syödään yhdessä, brunssit, iltapäiväkahvit ja kesäkahvit olivat "matalan kynnyksen tapahtumia".

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Toiminnoista ja diakonian avustumahdollisuuksista on viestitetty seurakunnan Facessa, nettisivuilla, seurakuntauutisissa, lehdissä ja toimintapiireissä jae-
tuissa esitteissä.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Taloutta ja omaisuutta on käytetty/hoidettu mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Hankintoja on tehty tarpeen mukaan. Avustuksiin on käytetty budjet-
tivarvoja, testamenttivarvoja sekä yksityisiltä ja yhteisöiltä saatuja varoja ja ta-
varalahjoituksia.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Luontoa, ympäristönsuojelua ja kierrätystä on pidetty esillä luonteivissa tilanteissa diakoniatyössä. Seurakunnan toimistotalon alakerrassa oleva tavara- ja vaatekeräyshuone edistää kierrätystä. Yhteistyö Lopen SPR:n kanssa.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Toiminnoissa ja puheissa on huomioitu ihmisten erilaiset kulttuurit, elämäntilanteet, perhemalli, vakaumus, varallisuus. Diakoniatyössä kohdatut ihmiset on otettu vastaan sellaisina kuin he ovat. Tilaisuudet ovat olleet kaikille avoinna.

Talousarvion toteutuminen

Elintarvikekustannukset ylittivät talousarvion 8 700 eurolla, koska ruokakasseja jaettiin odotettua enemmän. Muut tuet ja avustukset ylittivät budjetin 6 500 eurolla talousarvion ulkopuolisten lahjoitusten ansiosta.

Lähetystyö ja kansainvälinen diakonia

Vastuuhenkilö: nuorisotyönohjaaja-lähetys sihteeri Heli Vehmas, kirkkoherra Tuomas Hynnen

Toiminta-ajatus

Lopen seurakunta ja seurakuntalaiset tukevat lähetystyöntekijöitä ja lähetyskohteita, jotta hyviä uutisia Jumalan rakkaudesta viedään lähelle ja kauas. Paikallisesti toimintaan kuuluu lähetystyön varainkeruu, lähetyksestä tiedottaminen ja lähetyskasvatus. Kansainvälistä diakoniaa tehdään sekä Lopella että ympäri maailmaa mm. Kirkon ulkomaanavun kautta.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Puikko- ja porinapiiri yhdessä diakoniatyön kanssa, yhteydenpito nimikkolähetteihin, nimikkokohteisiin ja lähetysjärjestöihin, varainkeruu mm. myyjäisten, kolehtitulojen ja tapahtumien avulla, lähetysvapaaehtoistoiminnan organisointi, lähetyskasvatuksen toteuttaminen eri ikäryhmille.

Vuosina 2022–2025 kansainvälistä diakoniaa on tehty myös auttamalla Lopelle tulleita ukrainalaisia.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Lähetystyön toiminta on ollut hiljaista, lukuun ottamatta käsityöpiirejä. Varoja on kerätty esim. toritapahtumissa ja diakonian kanssa järjestetyissä yhteisissä ruokailuissa.

Ukrainalaisten auttaminen Lopella ja Ukrainassa on jatkunut aktiivisena. Muuten kansainvälinen diakonia painottuu Kirkon ulkomaanavun kautta kerättäviin kolehteihin ym. varainkeruuseen.

Vuonna 2025 Ukraina-kerho muutettiin kansainväliseksi kerhoksi. Kerhoon on osallistunut suuri joukko ihmisiä eri maista, ja kerho on saanut paljon positiivista huomiota.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

5. Seurakunta on monimuotoinen

Erityisesti kansainvälinen kerho on koonnut ihmisiä eri kulttuureista.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Toiminnasta on viestitty lehdessä ja sosiaalisessa mediassa.

Talousarvion toteutuminen

Ei merkittäviä poikkeamia.

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	60 500,00	60 195,01	304,99	99,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-179 859,00	-163 886,99	-15 972,01	91,1
Toimintakate 1	-119 359,00	-103 691,98	-15 667,02	86,9
Toimintakulut (sisäiset)		-9 679,79	9 679,79	0,0
Toimintakate 2	-119 359,00	-113 371,77	-5 987,23	95,0
Poistot ja arvonalentumiset	-30 785,83	-77 948,78	47 162,95	253,2
Laskennalliset erät		-44 372,10	44 372,10	0,0
Sisäiset korkokulut		-2 167,93	2 167,93	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-42 204,17	42 204,17	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-150 144,83	-235 692,65	85 547,82	157,0

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

Hautaustoimi

Vastuuhenkilö: talouspäälikkö Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025), vt. talouspäälikkö Pirjo Kuuluvainen (17.5.-30.6.2025) ja talouspäälikkö Arja Anttila (9.7.-31.12.2025)

Toiminta-ajatus

Ylläpitää hautausmaata ja tarjota hautauspalvelut. Hautaaminen ja hautausmaa ovat yhteiskunnan tehtäviä, jotka valtio on ulkoistanut seurakunnille ja maksaa siitä seurakunnille valtionavustuksen. Hautausmaata ja hautatoimea pyritään hoitamaan niin hyvin, kuin asiakkailta perittävillä maksuilla ja valtion maksamalla avustuksella on mahdollista. Hautausmaan hoitaminen ja hautauspalvelut ovat vakiintuneita toimintamuotoja, joissa perinteillä on tärkeä merkitys. Erillisen *hautainhoitorahaston* tarkoitus on sopimuksilla seurakunnan hoitoon otettujen hautojen kunnossapito ja hoito.

Työmuodon perustoiminta

Hautausten käytännön järjestelyt, hautakirjanpito ja hautausmaan hoitaminen.

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Työmuoto toteutti perinteiset tehtävänsä suunnitelman mukaisesti.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Hautausmaa on pidetty kauniina ja se kutsuu rauhoittumaan kauniilla ympäristöllään.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Hautausmaan työntekijät viestivät asioista myös somessa ja seurakunnan verkkosivut pidetään ajan tasalla.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Hautatoimi pyritään hoitamaan kustannustehokkaasti valtion avustuksella ja asiakkailta perittävillä maksuilla.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Hautausmaalle on lisätty niitty- ja kevyenhoidon alueita, joilla pyritään antamaan pörräisille paremmat elinolot. Hankinnoissa huomioidaan ympäristö.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Hautatoimi kohtelee kuntalaisia tasaveroisesti jo lainsäädännön puolesta. Kaikilla loppilaisilla on tasaveroinen mahdollisuus tulla haudatuksi Lopen hautausmaalle.

	2021	2022	2023	2024	2025
Arkkuhautauksia	35	38	38	28	25
Uurnahautauksia	46	56	70	58	53
Sirotteluhaudauksia	14	9	17	10	11
Yhteensä	95	103	125	96	89

Talousarvion toteutuminen

Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut alittuivat talousarvioon nähden 13 000 eurolla, koska suunnitellut puunkaadot eivät toteutuneet routatilanteen vuoksi eikä suunniteltuja alueiden rakentamisia toteutettu. Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut alittuivat 8 100 eurolla, koska merkittäviä korjaustarpeita ei ollut ja huoltotöitä tehtiin omana työnä.

KIINTEISTÖTOIMI (pääluokka 5)

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi				
Toimintatuotot (ulkoiset)	325 700,00	457 251,32	-131 551,32	140,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-552 911,00	-534 526,94	-18 384,06	96,7
Toimintakate 1	-227 211,00	-77 275,62	-149 935,38	34,0
Toimintatuotot (sisäiset)		573 869,73	-573 869,73	0,0
Toimintakate 2	-227 211,00	496 594,11	-723 805,11	-218,6
Poistot ja arvonalentumiset	-109 456,11	-111 860,73	2 404,62	102,2
Laskennalliset erät		-67 739,18	67 739,18	0,0
Sisäiset korkokulut		-37 365,16	37 365,16	0,0
Sisäiset vyörytyserät		-30 374,02	30 374,02	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-336 667,11	316 994,20	-653 661,31	-94,2

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota. Kirkkovaltuusto merkitsi 9.12.2025 46§ tiedokseen pääluokan kiinteistötoimi toimintatuottojen ylittymisen 120 000 eurolla.

Kiinteistötoimi

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025), vt. talouspäällikkö Pirjo Kuuluvainen (17.5.-30.6.2025) ja talouspäällikkö Arja Anttila (9.7.-31.12.2025)

Toiminta-ajatus

Tarjotaan seurakunnalliselle toiminnalle riittävät ja asiallisesti hoidetut tilat kohtuullisin kustannuksin.

Työmuodon perustoiminta

Huolehtia rakennusten ja piha-alueiden ylläpito- ja kunnostustehtävistä.

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Vuonna 2025 merkittävin hanke oli kirkon peruskorjauksen toteuttaminen. Läyliäisten Keidas asetettiin myyntiin. Seurakunnalle laadittiin uusi metsäsuunnitelma, ja lisäksi laadittiin kiinteistöstrategia tulevien vuosien linjausten tueksi. Eri kiinteistöissä tehtiin myös pienempiä korjaus- ja huoltotöitä.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Pidimme piha-alueet ja rakennukset toimintaan sopivassa kunnossa.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Kiinteistöön liittyvistä asioista viestimme myös somessa.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Kiinteistöiden hoito pyrittiin tekemään ja suunnittelemaan oikea-aikaisesti, jotta toiminta olisi kustannustehokasta. Kiinteistöiden energiatehokkuuteen on kiitetty huomioita ja energian kulutusta seurattu.

Selvitys merkittäviin poikkeamiin talousarviosta

Kulut vaihtelevat kiinteistöittäin vuosittain kiinteistökatselmusten perusteella hyväksytyjen korjausten mukaan. Rakentamis- ja kunnossapitopalvelut alittuivat yhteensä 22 600 euroa ja kalustehankinnat 12 000 euroa suunniteltua vähäisempien hankintojen vuoksi.

Kirkon omaisuusvakuutukset nousivat merkittävästi, ylitys oli 6 400 euroa. Kirkon sähkönkulutus oli arvioitu alakanttiin, mikä aiheutti 23 900 euron ylityksen. Peruskorjauksen yhteydessä toteutettuun alttaritaulujen konservointiin ei ollut varauduttu, ja siitä syntyi 7 400 euron ylitys.

Kesijärven leirikeskuksen ja seurakuntatalon vuokratuottoja ei ollut budjetoitu, ja niitä kertyi 6 500 euroa.

Metsätalous

Hakkuita ja metsien uudistamista tehtiin metsäsuunnitelman mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Metsätalouden tuotot ylittyivät talousarvioon nähden 134 700 eurolla, koska osa vuoden 2024 puukauppatuloista kohdentui vuodelle 2025 ostajien kahden vuoden hakkuuoikeuden vuoksi. Puukaupoista maksetut verot alittuivat 12 400 euroa ja puukaupan kustannukset 9 200 euroa talousarvioon verrattuna.

Keittiötoimi

Vastuhenkilö: emäntä Jenni Saalasti

Toiminta-ajatus

Huolehditaan siitä, että leireillä ja tarvittaessa muussakin seurakunnan toiminnassa on ravitsevaa, terveellistä ja tilaisuuteen sopivaa ruokaa tai muuta tarjottavaa huomioiden ruokailijoiden erityistarpeet.

Työmuodon perustoiminta vuonna 2025

Ruuan valmistus ja tarjoilu leireille ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin. Lisäksi valmistetaan leivonnaisia ym. tilauksesta seurakunnalliseen toimintaan. Valmistuskeittiö sijaitsee Kesijärven leirikeskuksessa.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja arvio, miten työmuoto onnistui vuonna 2025

Viikonloppujen vuokraamista ulkopuolisille on vähennetty runsaasti, koska se ei ole ollut taloudellisesti kannattavaa nykyisillä hinnoilla.

Miten työmuoto onnistui toteuttamaan strategian painopisteitä ja mitä vuodesta opittiin?**1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen**

Huomioidaan tilaisuuksissa kirkkopyhät ja valmistetaan siihen sopivaa tarjottavaa.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Otetaan kaikki huomioon iästä riippumattomasti. Kuunnellaan ja ymmärretään. Tehdään keittiötoimea sisältäviä päivityksiä someen.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Ei tehdä liikaa ruokaa, huomioidaan jo tilausvaiheessa tapahtumien henkilömäärät.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Noudatetaan ympäristödiplomin ruokasuosituksia. Käytetään mahdollisuuksien mukaan luomua ja vähän hiilijalanjälkeä kerryttäviä elintarvikkeita. Suositetaan kasvispainotteista ruokaa, satokauden mukaan.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Valmistetaan kaikkia kunnioittavia täyspainoisia aterioita kaikkiin seurakunnan tilaisuuksiin.

Talousarvion toteutuminen

Ruoka- ja muu elintarvikemyynti alittui 8 100 euroa, koska viikonloppujen vuokrausta ulkopuolisille on vähennetty taloudellisista syistä. Tämä heijastui myös elintarvikeostojen kustannuksiin, jotka alittuivat talousarvioon nähden 5 900 euroa.

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	Toteuma 2024	TA 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	954 703,22	466 550,00	1 163 404,15	-696 854,15	249,4
Myyntituotot	34 837,07	22 650,00	14 821,62	7 828,38	65,4
Maksutuotot	67 611,49	85 820,00	70 379,17	15 440,83	82,0
Vuokratuotot	7 697,39	4 000,00	9 984,93	-5 984,93	249,6
Metsätalouden tuotot	278 181,84	300 000,00	434 710,49	-134 710,49	144,9
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	41 115,91	47 130,00	35 082,72	12 047,28	74,4
Tuet ja avustukset	5 812,08	6 800,00	18 775,22	-11 975,22	276,1
Muut toimintatuotot	413,73	150,00	5 780,27	-5 630,27	3 853,5
Sisäiset tuotot	519 033,71		573 869,73	-573 869,73	
Toimintakulut	-2 473 762,77	-1 936 278,15	-2 441 441,18	505 163,03	126,1
Henkilöstökulut	-1 057 396,01	-1 060 820,15	-1 063 070,21	2 250,06	100,2
Palkat ja palkkiot	-883 229,66	-863 261,36	-882 343,36	19 082,00	102,2
Henkilösivukulut	-199 700,42	-197 958,79	-208 280,48	10 321,69	105,2
Henkilökulujen oikaisuerät	25 534,07	400,00	27 553,63	-27 153,63	6 888,4
Palvelujen ostot	-453 756,48	-447 278,00	-395 861,60	-51 416,40	88,5
Palvelun ostot - sisäiset	-97 980,05		-76 308,79	76 308,79	
Vuokratulut	-51 907,36	-52 500,00	-55 552,07	3 052,07	105,8
Sisäiset vuokratulut	-421 053,66		-497 560,94	497 560,94	
Aineet ja tarvikkeet	-269 217,15	-243 155,00	-240 109,61	-3 045,39	98,7
Ostot tilikauden aikana	-269 217,15	-243 155,00	-240 109,61	-3 045,39	98,7
Annetut avustukset	-91 060,72	-95 950,00	-86 110,48	-9 839,52	89,7
Muut toimintakulut	-31 391,34	-36 575,00	-26 867,48	-9 707,52	73,5
TOIMINTAKATE	-1 519 059,55	-1 469 728,15	-1 278 037,03	-191 691,12	87,0
Kirkollisverotulot	1 740 095,60	1 852 000,00	1 794 896,72	57 103,28	96,9
Valtionrahoitus	158 456,04	178 000,00	150 961,32	27 038,68	84,8
Verotuskulut	-22 169,79	-23 000,00	-20 955,97	-2 044,03	91,1
Kirkon rahastomaksut	-134 028,00	-137 000,00	-160 370,68	23 370,68	117,1
Rahoitustuotot ja -kulut	143 615,13	107 970,00	3 207,07	104 762,93	3,0
Korkotuotot	15 107,19	4 200,00	39 659,39	-35 459,39	944,3
Muut rahoitustuotot	128 862,78	185 000,00	7 005,53	177 994,47	3,8
Sisäiset korkotuotot	47 712,44		39 533,09	-39 533,09	
Korkokulut	-354,84	-69 230,00	-41 932,85	-27 297,15	60,6
Muut rahoituskulut		-12 000,00	-1 525,00	-10 475,00	12,7
Sisäiset korkokulut	-47 712,44		-39 533,09	39 533,09	
VUOSIKATE	366 909,43	508 241,85	489 701,43	18 540,42	96,4
Poistot ja arvonalentumiset	-154 155,54	-140 241,94	-189 809,51	49 567,57	135,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-154 155,54	-140 241,94	-189 304,94	49 063,00	135,0
Kertaluonteiset poistot			-504,57	504,57	
Sisäiset vyörytyserät	0,00	278 432,69	0,00	278 432,69	0,0
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00		-0,00	0,00	
Tuotot	73 822,70		48 781,46	-48 781,46	
Kulut	-54 175,95		-34 911,90	34 911,90	
Siirrot rahastosta/rahastoon	-19 646,75		-13 869,56	13 869,56	
TILIKAUDEN TULOS	212 753,89	646 432,60	299 891,92	346 540,68	46,4
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	41 145,04	38 968,68	83 189,74	-44 221,06	213,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	253 898,93	685 401,28	383 081,66	302 319,62	55,9

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota. Kirkkovaltuusto merkitsi 9.12.2025 46§ tiedokseen pääluokan kiinteistötoimi toimintatuottojen ylittymisen 120 000 eurolla.

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2025	1,75	1 794 896,72	150 961,32
2024	1,70	1 740 095,60	158 456,04
2023	1,70	1 667 651,33	158 114,04
2022	1,75	1 553 174,11	155 412,00
2021	1,75	1 511 480,02	152 988,00

Kirkollisvero on tarkoitettu varsinaisiin seurakunnallisiin tehtäviin ja valtionrahoitus seurakunnan lakisääteisten yhteiskunnallisten tehtävien (hautustoimi, väestökirjanpito ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ylläpito) hoitoon.

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3 Investointiosan toteutuminen

Investointiosa toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannusarvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
1014030400 - Hautausmaiden ylläpi	-10 000,00	-11 120,00		-10 000,00	-11 120,00		-11 120,00	1 120,00	111,2	111,2
2012581 - Päättäjäjettava ruohonleikkuri	-10 000,00	-11 120,00		-10 000,00	-11 120,00		-11 120,00	1 120,00	111,2	111,2
1015020500 - Kirkko	-3 885 320,00	-2 192 708,44	-376 494,92	-2 350 000,00	-2 843 513,52	1 027 300,00	-1 816 213,52	-533 786,48	77,29	56,4
2002875 - Kirkon käytön ja korjausten suunnittelu	-56 080,00	-42 822,39	-42 822,39							76,4
2007992 - Kirkon peruskorjaus rakennesuunnittelu	-49 240,00	-93 286,90	-120 780,90		-1 506,00	29 000,00	27 494,00	-27 494,00		189,5
2010193 - kirkon kellotornin kattoremontti	-80 000,00	-5 775,92	-3 503,11		-2 272,81		-2 272,81	2 272,81		7,2
2011536 - Kirkon peruskorjaus	-3 700 000,00	-2 050 823,23	-209 388,52	-2 350 000,00	-2 839 734,71	998 300,00	-1 841 434,71	-508 565,29	78,4	55,4
1015020501 - Vanha kirkko	-15 000,00	-1 347,58	-1 347,58							9
2011078 - Vanhan kirkon lahoaurion korjaus	-15 000,00	-1 347,58	-1 347,58							9
Yhteensä	-3 910 320,00	-2 205 176,02	-377 842,50	-2 360 000,00	-2 854 633,52	1 027 300,00	-1 827 333,52	-532 666,48	77,4	56,4

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteuma osoittaa, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosa toteumavertailu

	Toteuma 2024	TA 2025	Toteuma 2025	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	366 909,43	508 241,85	489 701,43	18 540,42	96,4
Vuosikate	366 909,43	508 241,85	489 701,43	18 540,42	96,4
Investoinnit	-230 257,10	-2 360 000,00	-1 827 333,52	-532 666,48	77,4
Investointimenot	-230 257,10	-2 360 000,00	-2 854 633,52	494 633,52	121,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin			1 027 300,00	-1 027 300,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	136 652,33	-1 851 758,15	-1 337 632,09	-514 126,06	72,2
Lainakannan muutokset		1 700 000,00	1 605 027,90	94 972,10	94,4
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 700 000,00	1 700 000,00	0,00	100,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			-208 938,62	208 938,62	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			113 966,52	-113 966,52	
Muut maksuvalmiuden muutokset	22 130,53		212 253,75	-212 253,75	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-37 179,97		-4 562,33	4 562,33	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	20 092,83		42 225,38	-42 225,38	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	39 217,67		174 590,70	-174 590,70	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	22 130,53	1 700 000,00	1 817 281,65	-117 281,65	106,9
Rahavarojen muutos	158 782,86	-151 758,15	479 649,56	-631 407,71	-316,1
Rahavarojen muutos (tase)	158 782,86		479 649,56	-479 649,56	

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2025	TA-muutos	Muutettu TA 2025	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa					
1 - Hallinto	-303 002		-303 002	-298 413,84	-4 588,31
2 - Seurakunnallinen toiminta	-820 156		-820 156	-798 655,59	-21 500,41
4 - Hautaus toimi	-119 359		-119 359	-103 691,98	-15 667,02
5 - Kiinteistötoimi	-227 211		-227 211	-77 275,62	-149 935,38
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	1 852 000		1 852 000	1 794 896,72	57 103,28
Valtionrahoitus	178 000		178 000	150 961,32	27 038,68
Keskusrahastomaksu	-59 000		-59 000	-63 312,00	4 312,00
Eläkerahastomaksu	-78 000		-78 000	-97 058,68	19 058,68
Avustukset	0		0	0,00	0,00
Investointiosa					
Päältäajettava ruohonleikkuri	-10 000		-10 000	-11 120,00	1 120,00
Kirkon peruskorjaus rakennesuunnittelu				27 494,00	-27 494,00
Kirkon kellotornin katto remontti				-2 272,81	2 272,81
Kirkon peruskorjaus	-2 350 000		-2 350 000	-1 841 434,71	-508 565,29
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset	0		0	0,00	0,00
Ottolainauksen muutokset	0		0	1 605 027,90	-1 605 027,90

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Toimintatuotot	589 534,42	435 669,51
Myyntituotot	14 821,62	34 837,07
Maksutuotot	70 379,17	67 611,49
Vuokratuotot	9 984,93	7 697,39
Metsätalouden tuotot	434 710,49	278 181,84
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	35 082,72	41 115,91
Tuet ja avustukset	18 775,22	5 812,08
Muut toimintatuotot	5 780,27	413,73
Toimintakulut	-1 867 571,45	-1 954 729,06
Henkilöstökulut	-1 063 070,21	-1 057 396,01
Palkat ja palkkiot	-882 343,36	-883 229,66
Henkilösivukulut	-208 280,48	-199 700,42
Henkilökulujen oikaisuerät	27 553,63	25 534,07
Palvelujen ostot	-395 861,60	-453 756,48
Vuokrakulut	-55 552,07	-51 907,36
Aineet ja tarvikkeet	-240 109,61	-269 217,15
Ostot tilikauden aikana	-240 109,61	-269 217,15
Annetut avustukset	-86 110,48	-91 060,72
Muut toimintakulut	-26 867,48	-31 391,34
TOIMINTAKATE	-1 278 037,03	-1 519 059,55
Kirkollisverotulot	1 794 896,72	1 740 095,60
Valtionrahoitus	150 961,32	158 456,04
Verotuskulut	-20 955,97	-22 169,79
Kirkon rahastomaksut	-160 370,68	-134 028,00
Rahoitustuotot ja -kulut	3 207,07	143 615,13
Korkotuotot	39 659,39	15 107,19
Muut rahoitustuotot	7 005,53	128 862,78
Korkokulut	-41 932,85	-354,84
Muut rahoituskulut	-1 525,00	0,00
VUOSIKATE	489 701,43	366 909,43
Poistot ja arvonalentumiset	-189 809,51	-154 155,54
Suunnitelman mukaiset poistot	-189 304,94	-154 155,54
Kertaluonteiset poistot	-504,57	0,00
Erilliskirjanpitona hoidetut rahastot	-0,00	0,00
Tuotot	48 781,46	73 822,70
Kulut	-34 911,90	-54 175,95
Siirrot rahastosta/rahastoon	-13 869,56	-19 646,75
TILIKAUDEN TULOS	299 891,92	212 753,89
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	83 189,74	41 145,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	383 081,66	253 898,93

2 Rahoituslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Tulorahoitus	489 701,43	366 909,43
Vuosikate	489 701,43	366 909,43
Investoinnit	-1 827 333,52	-230 257,10
Investointimenot	-2 854 633,52	-230 257,10
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 027 300,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-1 337 632,09	136 652,33
Lainakannan muutokset	1 605 027,90	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 700 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-208 938,62	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	113 966,52	
Muut maksuvalmiuden muutokset	212 253,75	22 130,53
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-4 562,33	-37 179,97
Lyhytaikaisten saamisten muutos	42 225,38	20 092,83
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	174 590,70	39 217,67
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	1 817 281,65	22 130,53
Rahavarojen muutos	479 649,56	158 782,86
Rahavarojen muutos (tase)	479 649,56	158 782,86
	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Rahavarojen muutos	479 649,56	158 782,86
Rahavarat kauden lopussa	1 957 599,51	1 477 949,95
Rahavarat kauden alussa	1 477 949,95	1 319 167,09
	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	26,80	159,35
Rahavarojen riittävyys (pv)	139	230
Lainanhoitokate	2,12	1 035,01

3 Tase

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
VASTAAVAA	6 650 736,16	4 563 392,90
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 203 543,12	2 566 019,11
Aineelliset hyödykkeet	4 094 991,34	2 457 467,33
Maa- ja vesialueet	124 450,00	124 450,00
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	110 628,96	177 457,74
Rakennukset	1 597 427,51	1 695 337,72
Kiinteät rakenteet ja laitteet	55 492,86	61 436,96
Koneet ja kalusto	12 935,99	20 942,41
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 194 056,02	377 842,50
Sijoitukset	108 551,78	108 551,78
Osakkeet ja osuudet	108 551,78	108 551,78
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	498 788,14	486 393,07
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	308 242,07	329 551,85
Muut toimeksiantojen varat	190 546,07	156 841,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 948 404,90	1 510 980,72
Saamiset	-9 194,61	33 030,77
Lyhytaikaiset saamiset	-9 194,61	33 030,77
Myyntisaamiset	2 454,14	5 180,33
Muut saamiset	21 036,84	0,00
Siirtosaamiset	-32 685,59	27 850,44
Rahoitusarvopaperit	909 409,47	909 409,47
Muut arvopaperit	909 409,47	909 409,47
Rahat ja pankkisaamiset	1 048 190,04	568 540,48
VASTATTAVAA	6 650 736,16	4 563 392,90
OMA PÄÄOMA	3 601 739,91	3 218 658,25
Peruspääoma	1 562 899,08	1 562 899,08
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	1 655 759,17	1 401 860,24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	383 081,66	253 898,93
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	483 886,60	567 076,34
Poistoero	483 886,60	567 076,34
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	469 595,57	461 762,83
Lahjoitusrahastojen pääomat	278 303,95	304 756,71
Muut toimeksiantojen pääomat	191 291,62	157 006,12
VIERAS PÄÄOMA	2 095 514,08	315 895,48
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 491 061,38	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 491 061,38	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	604 452,70	315 895,48
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	113 966,52	0,00
Ostovelat	299 357,75	58 744,29
Muut velat	33 734,04	90 714,53
Siirtovelat	157 394,39	166 436,66

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Avustukset: Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvostusperiaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Lopen seurakunnassa taseeseen aktivoidaan yli 10 000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilikauden poistot eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilikauden poistojen kanssa, koska poistosuunnitelmaa on 1.1.2025 alkaen muutettu.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Luottotappioiksi kirjattiin 465 euroa myynti- ja maksutuotoista. Luottotappioiksi kirjattiin perintätoimenpiteistä huolimatta saamatta jääneitä yli vuoden vanhoja rippikoulumaksuja.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 9.12.2025 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan kirkkohallituksen mukaisia suosituspistoajoja.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat seuraavat:

Luokka	Uusi 1.1.2025 alkaen
1.1 Aineettomat hyödykkeet	
1.1.1. Aineettomat oikeudet	
Tietojärjestelmien käyttöoikeus	3 vuotta
1.1.2. Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	3–5 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	3–5 vuotta
Tietojärjestelmät	3–5 vuotta
Muut	3–5 vuotta
1.2 Aineelliset hyödykkeet	
1.2.1. Maa- ja vesialueet	ei poistoa
1.2.2. Hautausmaat	
Hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikutteiset menot (asfaltointi, atk-ohjelmat)	3–5 vuotta
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	ei poistoa
Hautausmaiden muut rakennukset (varastot, kylmiöt)	8–10 vuotta
Hautausmaiden kiinteät rakenteet ja laitteet (aidat)	10–20 vuotta
Hautausmaiden koneet ja kalusto	3–5 vuotta
Hautausmaiden aineelliset hyödykkeet (esim. maa-aineksen vaihto)	käyttöajan mukaan (ei poistoa)
1.2.3. Rakennukset	
Kirkot	30–60 vuotta
Seurakuntatalot	15–25 vuotta
Kappelit	20–40 vuotta
Siunauskappelit	20–40 vuotta
Leiri- ja kurssikeskukset	15–25 vuotta
Asuinrakennukset	15–25 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	10–20 vuotta
Huolto- ja talousrakennukset	10–15 vuotta
Muut rakennukset	10–15 vuotta
1.2.4. Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	10–20 vuotta
Urut	10–20 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	5–15 vuotta
1.2.5. Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	3–5 vuotta
Atk-laitteistot	3 vuotta
Muu koneet ja kalusto	3–5 vuotta
1.2.6. Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön muk.
Sakraalit, arvo- ja taide-esineet	ei poistoa

4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Arvo ed. vuoden lopussa	Lisäykset	Suunnitelman mukaiset poistot	Suunnitelmasta poikkeavat poistot	Arvo vuoden lopussa
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	0,00				0,00
Aineettomat hyödykkeet Yht.	0,00				0,00
Maa- ja vesialueet	124 450,00				124 450,00
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	177 457,74	11 120,00	-77 948,78		110 628,96
Rakennukset	1 695 337,72		-97 405,64	-504,57	1 597 427,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	61 436,96		-5 944,10		55 492,86
Koneet ja kalusto	20 942,41		-8 006,42		12 935,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	377 842,50	1 816 213,52			2 194 056,02
Aineelliset hyödykkeet Yht.	2 457 467,33	1 827 333,52	-189 304,94	-504,57	4 094 991,34
Sijoitukset	108 551,78				108 551,78
Yhteensä	2 566 019,11	1 827 333,52	-189 304,94	-504,57	4 203 543,12

Sijoitukset:

	Kirjanpitoarvo	Markkina-arvo
Nordea Capital Corporate no 006070869	209 409,47 €	274 881,00 €
Nordea Korko B	700 000,00 €	720 508,50 €
Elisa osakkeet 381kpl	1 009,13 €	14 378,94 €
Metsäliitto Osuuskunta	46 995,00 €	50 177,00 €
Ki oy Läyliäisten palveluasema	60 547,65 €	
Testamenttirahastojen sijoitukset:		
Nordea Capital Corporate no 006119961	139 086,80 €	156 148,63 €
Nordea Capital Corporate no 006024130	167 904,67 €	260 207,98 €

5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024	Muutos
OMA PÄÄOMA	3 601 739,91	3 218 658,25	383 081,66
Peruspääoma	1 562 899,08	1 562 899,08	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	1 655 759,17	1 401 860,24	253 898,93
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	383 081,66	253 898,93	129 182,73

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset:

poistoerot 483 886,60 euroa

Toimeksiantojen pääomat:

Diakonian testamenttirahasto 2009	136 785,48 €
Teuvo ja Eila Jaatisen nimikkorahasto	138 947,53 €
Testamenttirahastot yhteensä	275 733,01 €
Hautainhoitorahasto pääoma	190 546,07 €

Siirtovelat, oleelliset erät:

Siirtovelkoihin koostuvat lomapalkkavelkajaksotuksesta 157 394,39 €.

6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Lopen seurakunnan ja hautainhoitorahaston laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 5 665 043,32 euroa, joka sisältää sekä seurakunnan, että hautainhoitorahaston eläkevastuun. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 3,6 miljardia euroa.

Vuokravastuut

Seurakunnalla on vuokratilat:

- Launosten koululla sijaitseva toimitila Kirkkis. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi. Vuosivuokra v. 2025 oli 33 817,46 euroa.
- Pilpalan kerhotila sijaitsee vanhalla Pilpalan koululla. Vuokraa maksetaan vain toimintakuukausilta ja vuokra vuonna 2025 oli 2700 euroa.

Leasingvastuut

Leasingvastuita ei ole 31.12.2025.

Seurakuntien väliset yhteistyösopimukset

- Kirkon keskusteluapu (Palveleva puhelin) Järvenpään seurakunta
- Sairaalasielunhoito – Hämeenlinnan seurakuntayhtymä ja Riihimäen seurakunta
- Perheneuvonta – Hyvinkään seurakunta
- Aluekeskusrekisteri – Tampereen seurakuntayhtymä
- IT-yhteistyöalue – Tampereen seurakuntayhtymä

7 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Lopen seurakunnalla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa. Läyliäisten palvelu-
aseman osakkeet esitetään sijoituksissa.

8 Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu.

Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen sijoitustuotoista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoitorahaston hoidettavana on kaikkiaan 360 hoitohautaa.

Kasvukausi 2025 oli alkukesästä kylmä ja sateinen, mikä hidasti kukkien kasvua ja aiheutti valituksia pienistä ja surkeista kukista. Loppukesää kohden sää parani. Alkukesän runsaat sateet vähensivät kastelun tarvetta, mikä vapautti työvoimaa muuhun työhön. Perennahoitojen lisääntyminen vähentää työvoiman tarvetta hautausmaalla.

Lopen seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2025. Lopen seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2025.

Lopella 11.3.2026

Arja Anttila, talouspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta I.2. Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Hautainhoitorahaston henkilöstöä seurakunnassa ovat: kausipuutapuutarhuri ja erityisammattimies, jotka toimivat talouspäällikön alaisuudessa. Hautausmaan kausityöntekijöinä työskentelee keskimäärin 3 henkilöä vuosittain 6 kuukauden työsuhteissa. Lisäksi palkataan n. 8–10 kesätyöntekijää kuukauden mittaisiin työsuhteeksi. Työntekijöiden työajasta vain osa menee hautainhoitorahaston tehtäviin.

Henkilöstökulut

	Määre	Vuosi 2024	Vuosi 2025
Henkilöstökulut	€	-48 033,12	-27 455,18
Palkat ja palkkiot	€	-40 227,57	-22 859,04
Henkilösivukulut	€	-8 114,75	-4 596,14
Henkilökulujen oikaisuerät	€	309,20	0,00

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3. Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 7. Sisäinen valvonta.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 13 869,56 euroa.

Tilikauden 2025 ylijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION/TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Hautainhoitorahasto 9006010000

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö Liisa Ilvesluoto (1.1.-16.5.2025), vt. talouspäällikkö Pirjo Kuuluvainen (17.5.-30.6.2025) ja talouspäällikkö Arja Anttila (9.7.-31.12.2025)

Toiminta-ajatus

Hautainhoitorahaston tarkoitus on sopimuksilla seurakunnan hoitoon otettujen hautojen kunnossapito ja hoito. Rahaston tuotot kertyvät haudanhoitosopimusten maksuista ja sijoitustuotoista. Rahaston kulut kertyvät hautojen hoidon ja rahaston hoidon palkka- ym. menoista ja hankinnoista.

Kirkkohallituksen tilinpäätösohjeen perusteella hautainhoitorahaston tilinpäätös esitetään seurakunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Työmuodon perustoiminta

Sopimushautojen hoitaminen.

Työmuodon toiminta ja kehityssuunnat 2025

Perennahoitoja myytiin aktiivisesti.

Miten työmuoto toteutti strategian painopisteitä vuonna 2025?

1. Seurakunnan järjestämä toiminta kutsuu yhteyteen

Kauniisti hoidetut haudat osaltaan kutsuu hautausmaalle hiljentymään ja kokemaan pyhän kosketusta.

2. Kaikki viestivät ja ovat läsnä

Myös hautausmaan työntekijät, kuten kausipuutarhuri osallistui 2025 aktiivisesti viestimiseen.

3. Taloutta ja omaisuutta hoidetaan viisaasti

Haudat hoidetaan niihin kerätyillä varoilla, eikä kirkollisverovaroja käytetä hautojen hoitoon.

4. Luomakunnan kunnioitus on osa kirkon uskoa

Hautojen hoidossa käytetään luontoystävällisiä lannoitteita ja kukat ostetaan mahdollisimman läheltä, jotta kuljetusmatkoja ei tulisi. Perennahoidojen määrää pyritään lisäämään.

5. Seurakunta on monimuotoinen

Palvelu on tarjolla kaikille ja sen saavutettavuuteen on kiinnitetty huomiota, vaikka toiveena onkin myyntiprosessin sähköistäminen.

Tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Pitkäaikaisia sopimuksia voimassa yht.	428	441	386	430
- joista perennahoitoja	77	87	107	135
Kesäsopimuksia	65	44	49	22
Yhteensä	493	485	435	452

Selvitys merkittäviin poikkeamiin talousarviosta

Jaksotetut haudanhoitomaksut ylittyivät noin 4 800 eurolla arvioidusta, koska haudanhoitoja myytiin odotettua enemmän. Henkilöstökulut alittuivat 17 900 eurolla. Rahoitustuottoja ei ollut, vaikka niihin oli varauduttu (alitus 5 150 euroa).

Käyttötalousosa

	TA kuluva	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	44 100,00	48 278,95	-4 178,95	109,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-53 209,00	-34 911,90	-18 297,10	65,6
Toimintakate 1	-9 109,00	13 367,05	-22 476,05	-146,7
Toimintakate 2	-9 109,00	13 367,05	-22 476,05	-146,7
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-9 109,00	13 367,05	-22 476,05	-146,7

Tilikaudelle ei ole tehty lisätalousarviota.

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Toimintatuotot	48 278,95	41 600,15
Maksutuotot	48 278,95	41 595,15
Muut toimintatuotot	0,00	5,00
Toimintakulut	-34 911,90	-54 175,95
Henkilöstökulut	-27 455,18	-48 033,12
Palkat ja palkkiot	-22 859,04	-40 227,57
Henkilösivukulut	-4 596,14	-8 114,75
Henkilökulujen oikaisuerät	0,00	309,20
Palvelujen ostot	-1 549,44	-1 927,26
Aineet ja tarvikkeet	-5 907,28	-4 215,57
Ostot tilikauden aikana	-5 907,28	-4 215,57
TOIMINTAKATE	13 367,05	-12 575,80
Rahoitustuotot ja -kulut	502,51	32 222,55
Korkotuotot	502,51	658,67
Muut rahoitustuotot	0,00	31 563,88
VUOSIKATE	13 869,56	19 646,75
TILIKAUDEN TULOS	13 869,56	19 646,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	13 869,56	19 646,75

Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Tulorahoitus	13 869,56	19 646,75
Vuosikate	13 869,56	19 646,75
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	13 869,56	19 646,75
Muut maksuvalmiuden muutokset	25 505,29	-25 186,73
Lyhytaikaisten saamisten muutos	5 670,00	-6 000,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	19 835,29	-19 186,73
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	25 505,29	-25 186,73
Rahavarojen muutos	39 374,85	-5 539,98
Rahavarojen muutos (tase)	39 374,85	1 643,37

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
Rahavarojen muutos	39 374,85	1 643,37
Rahavarat kauden lopussa	190 216,07	150 841,22
Rahavarat kauden alussa	150 841,22	149 197,85

Hautainhoitorahaston tase

	1.1.2025-31.12.2025	1.1.2024-31.12.2024
VASTAAVAA	190 546,07	156 841,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT	190 546,07	156 841,22
Saamiset	330,00	6 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	330,00	6 000,00
Myyntisaamiset	-755,00	595,00
Muut saamiset	1 085,00	5 405,00
Rahoitusarvopaperit	126 028,59	126 028,59
Muut arvopaperit	126 028,59	126 028,59
Rahat ja pankkisaamiset	64 187,48	24 812,63
VASTATTAVAA	190 546,07	156 841,22
OMA PÄÄOMA	44 796,63	30 927,07
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	30 927,07	11 280,32
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	13 869,56	19 646,75
VIERAS PÄÄOMA	145 749,44	125 914,15
Pitkäaikainen vieras pääoma	95 477,76	89 973,01
Saadut ennakot	95 477,76	89 973,01
Lyhytaikainen vieras pääoma	50 271,68	35 941,14
Saadut ennakot	27 932,75	34 371,45
Ostovelat	217,09	172,45
Muut velat	22 121,84	1 397,24

Hautainhoitorahaston liitetiedot

Haudanhoitosopimukset ja saadut ennakot 31.12.2025

HAUTAINHOITORAHASTO Lopen seurakunta						
Haudanhoitotilanne 31.12.2025						Saadut ennakot /
Hoitoaika jäljellä 31.12.2025	Alkuperäinen Pääoma	Kpl-määrä	Pääoma 1.1.2025	Vuoden 2025 hoitokulu	2026 vuoden osuus (lyhytaik. velat)	Pääoma 31.12.2025
5–10 v. sop			+ lisäykset 2025	kirjataan 323800		
10	630,00	1	3 605,00		63,00	567,00
5	520,00	1	15 785,00		104,00	416,00
5	80,00	1	1 120,00		16,00	64,00
9	11 835,00	21	13 185,00	1 183,50	1 183,50	9 468,00
4	3 995,00	11	3 605,00	799,00	799,00	2 397,00
4	19 325,00	37	15 785,00	3 865,00	3 865,00	11 595,00
4	1 085,00	2	1 085,00	217,00	217,00	651,00
9	1 120,00	7	1 120,00	112,00	112,00	896,00
4	1 280,00	16	1 280,00	256,00	256,00	768,00
8	17 370,00	27	13 896,00		1 737,00	12 159,00
3	1 825,00	5	1 095,00		365,00	730,00
3	15 555,00	32	9 333,00		3 111,00	6 222,00
8	1 120,00	7	896,00		112,00	784,00
3	480,00	6	288,00		96,00	192,00
3	451,00	1	270,60		90,20	180,40
7	6 850,00	9	4 795,00		685,00	4 110,00
2	22 483,00	44	8 801,20		4 304,60	4 496,60
1	3 295,00	9	659,00		0,00	659,00
1	14 255,00	27	2 851,00		0,00	2 851,00
6	8 370,00	12	5 022,00		837,00	4 185,00
5	18 668,00	27	11 278,80		1 879,80	9 399,00
4	36 449,10	47	14 579,64		3 644,91	10 934,73
3	26 955,90	28	8 086,77		2 695,59	5 391,18
2	15 011,50	17	3 002,30		1 501,15	1 501,15
1	26 987,00	31	2 698,70		0,00	2 698,70
10	872,00	1	872,00			872,00
6	2 580,00	3	1 548,00		258,00	1 290,00
	259 448	430	146 543,01	6 432,50	27 932,75	95 477,76

Hautainhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	430	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	34 911,90	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	81,19	euroa/hauta
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	1 447,00	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	117 482,60	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma (tase vastaava)	190 546,07	euroa
Yli-/alikatteisuus	73 063,47	euroa

Rahoitusarvopaperit

Sijoitusrahasto Nordea säästö 30 kasvu (Nordea Capital Corporate 006130769), kirjanpitoarvo 126 028,59 euroa, markkina-arvo 31.12.2025 131 666,59 euroa.

V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Lopella 24.3.2026

Sähköisellä allekirjoituksella hyväksymme seurakunnan toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja taseen 2025.

Lopen seurakunnan kirkkoneuvosto

Tuomas Hynynen, kirkkoherra, kirkkoneuvoston pj.

Juhani Tuure, kirkkoneuvoston varapj.

Otto Arola

Jarno Hatakka

Sirpa Hopearuoho

Jari Kuusemo

Niina Nisula

Johanna Siivonen

Arja Anttila, talouspäällikkö

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lopella

KPMG oy Ab

Martin Slotte, JHT, HT

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista 2025

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista

Kassa- ja muistiotositteet

Tositelaji	Nimi	Numerosarja
RV	Laskun siirto	00
AB	Kirjanpitotosite	01
AZ	Purku KOM:iin	01
K1	Kp-liittymä tarj.las	01
K4	Verkkomaksut	01
P1	Palkat verokäsittely	01
PV	Palkkavaraus	01
SA	Pääkirjatilitosite	01
SE	Sisäiset erät	01
SK	Srk:n muistiotosite	01
SZ	Peruutus muistio	01
T1	Maksul. tiliote, vero	01
ZM	M2 Kirjanpitoliittym	01
AF	Poistokirjaukset	03
DP	Perintätoim.suoritus	14
DZ	Asiakkaat - maksu	14
KZ	Toimittajat - maksu	15
DG	Asiakkaat - hyvitys	18
DR	Asiakkaat - lasku	18

M1	Hautainhoitojärj.	18
M2	Resurssivarausjärj.	18
ZD	Luottotappiokirjaus	18
KA	Toimittajatosite	19
KG	Toimittajat - hyv.	19
KR	Toimittajat - lasku	19

Numerosarja	Ensimmäinen nro	Viimeinen nro	Numerosarjan tila	Aukon alku	Aukon loppu
00	90000000	90000011	0		
01	1000000	1001511	0		
14	14000000	14000193	0		
15	15000000	15001549	0		
18	18000000	18000165	0		
19	19000000	19001574	0		
03	3000000	3000023	0		

Selvitys kirjanpito- ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.